

Dokumentin sisältö

HYVINVOINTISUUNNITELMAN VUOSITTAINEN RAPORTTI 2023

1 HYVINVOINNIN EDISTÄMINEN KUNNASSA

1.1 Hyvinvointityötä tehdään uudistuvien ohjelmien avulla

1.2 Hyvinvointisuunnitelma ja viestintä

2 HYVINVOINNIN KEHITYS NAANTALISSA

2.1 Kuntajohto, talous ja elinvoima

2.2 Lapset, varhaisnuoret ja lapsiperheet

2.3 Nuoret ja nuoret aikuiset

2.4 Työikäiset

2.5 Ikäihmiset

2.6 Kaikki ikäryhmät

3 TAVOITTEET JA TOIMENPITEET

3.1 Painopisteiden, tavoitteiden ja toimenpiteiden arviointi vuodelta 2023

3.2 Johtopäätökset ja toimenpide-ehdotukset

4 HYVINVOINNIN EDISTÄMISTÄ TUKEVAT OHJELMAT JA SUUNNITELMAT

5 HYVINVOINTISUUNNITELMAN VASTUUTAHOJA LAATIJA

6 VUOSITTAISEN KERTOMUKSEN HYVÄKSYMINE

7 INDIKAATTORIT

HYVINVOINTISUUNNITELMAN VUOSITTAINEN RAPORTTI 2023

1 HYVINVOINNIN EDISTÄMINEN KUNNASSA

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on kunnan keskeisimpiä tehtäviä. Kuntien tulee edistää asukkaidensa hyvinvointia ja terveyttä laaja-alaisesti ja yksilöllisiin palvelutarpeisiin vastaten sekä järjestää palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestävällä tavalla (kuva 1). Hyvinvointityö on kunnille lakisääteistä ja sen tulee olla toimialarajat ylittävää. Jotta kaikkien vahvuudet ja osaaminen saadaan käyttöön, on tärkeää tunnistaa yhteistyön tarpeet ja yhteistyötahot.

Mitä kunta tekee tulevaisuudessa?

Kuva 1 Mitä kunta tekee tulevaisuudessa

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on kunnan kaikkien toimialojen sekä sosiaali- ja terveyspalvelujen ammattilaisten yhteinen tehtävä. Vuoden 2023 alusta voimaan astuvan sote-muutoksen myötä yhteistyöhön soten ja kunnan välillä on erityisesti kiinnitettävä huomiota. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen eteen tehtävä työ on tulevan uudistuksen ytimessä, kunta ja hyvinvointialue tarvitsevat toisiaan. Sosiaali- ja terveyspalveluiden eli soten järjestämislaissa kuin myös muissa laeissa on asetettu tavoitteita kunnalle ja hyvinvointialueelle yhteensovittavaa sekä tukea toisiaan hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi. Osaamisen ja hyvän palvelun varmistamiseksi on määriteltävä vastuut. Yhdyspintojen tunnistaminen ja niiden löytymiseen reagointi nousee tärkeäksi tehtäväksi. Tarkasteltavia ja huomioitavia yhdyspintoja ovat mm. ravitsemuspalvelut, liikuntaneuvonta sekä osallisuuden vahvistaminen.

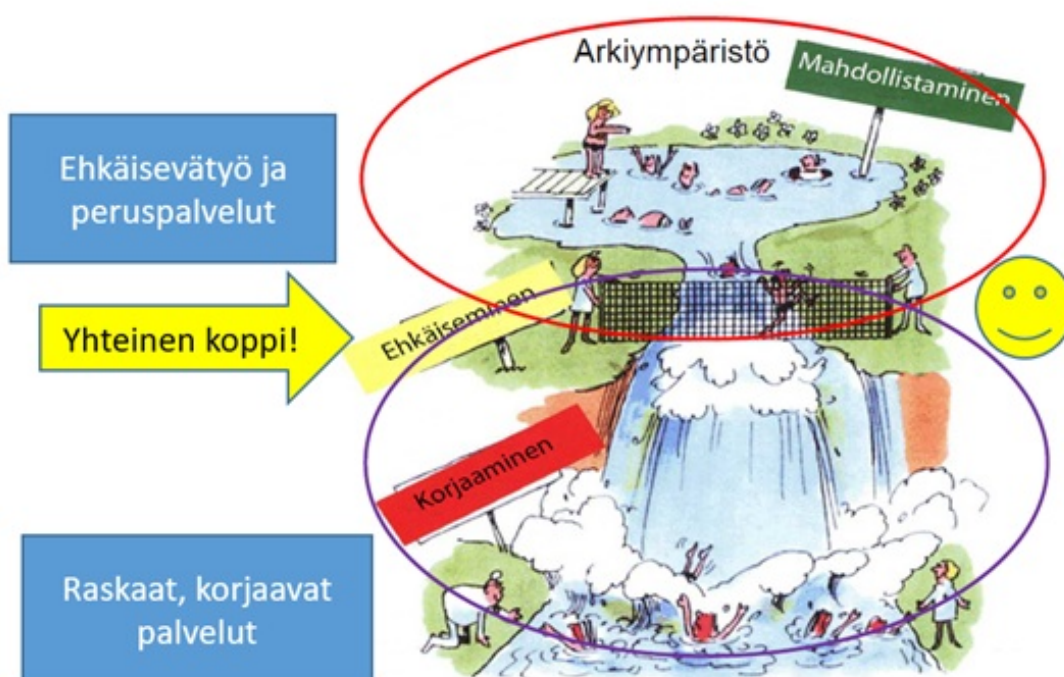
Kuntalaisten palvelupolut yhdyspintapalveluiden osalta tulee olla selkeät ja saumattomat, jotta taataan palveluiden jatkuvuus ja sujuvuus. Verkostoja ja toimintamalleja tulee vahvistaa ja rakentaa rohkeasti innovoiden sekä kokemustietoon ja tiedolla johtamiseen perustuen, jotta ne säilyvät kunnan ja hyvinvointialueen yhteistyöalustana. Tärkeää on aidosti toteutettu yhteinen tekeminen ja paikallinen kehittämisinnostus, jotka tukevat niin kuntalaisia yksilöinä, eri toimijoita yhteistyötoimijoina kuin kestävän kehityksen tavoitteita hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen

työssä.

Kunta voi yhtä hyvin kuin sen asukkaat. Päätöksiä kuntalaisten hyvinvoinnin eteen tulee tehdä niin, että ne lisäävät hyvinvointia, ehkäisevät ongelmien kehittymistä ja pitävät kunnan elinvoimaisena. Jatkuvasti muuttuvassa kunnan toimintakentässä tulee huomioida ja kuulostella myös kuntalaisten muuttuvia tarpeita ja toiveita.

Naantalien hyvinvointityöskentelyssä keskeinen toimija on kunnan eri palvelualueita edustava kaupunginjohtajan nimeämä hyvinvointityöryhmä. Hyvinvointityöryhmän tehtävänä on huolehtia, että asetetut hyvinvointitavoitteet ja toimenpiteet nivoutuvat osaksi kunnan toiminnan ja talouden suunnittelua.

Hyvinvointityö koostuu erilaisista toimenpiteistä, joiden tavoitteena on muun muassa kaventaa hyvinvointi- ja terveyseroja, ylläpitää ja parantaa hyvinvointia, terveyttä, osallisuutta ja toimintakykyä sekä ehkäistä syrjäytymistä, osattomuutta ja sairauksia. Ennaltaehkäisevällä työllä voidaan vähentää raskaiden, pitkäaikaisten ja kustannuksia lisäävien korjaavien palveluiden käyttöä. Peruspalveluiden ennaltaehkäisevässä työssä on laaja vastuu eri toimijoilla. (kuva 2.)

Naantalien kaupungin strategia ja arvot ohjaavat hyvinvointityötä, jonka toimenpiteiden suunnittelusta ja käytännön toteutuksesta huolehtivat Naantalissa kaikki kunnan eri toimialat. Naantalien kaupungin strategian päämäärät ovat vahvan talouden Naantali, tyytyväiset, hyvinvoinvat kuntalaiset ja yritykset sekä kestävä elämäntapa. Vahvan talouden Naantalissa muun muassa toiminta ja palvelut ovat tehokkaita, kaupunki houkuttelee asukkaita, yrityksiä sekä matkailijoita ja menot sekä tulot ovat tasapainossa. Kuntalaisten ja yritysten hyvinvointia kehitetään muun muassa vahvistamalla kuntalaisten osallisuutta ja yhteisöllisyyttä sekä panostamalla yrittäjyystävällisyyteen. Kestävä elämäntapaa luodaan olemalla sosiaalisen kestävyden edelläkävijä sekä toimimalla vastuullisesti ympäristön hyväksi. Kaikki kaupungin strategiset tavoitteet ja toimenpiteet vaikuttavat osaltaan hyvinvointiin, mutta varsinaisesti terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi määritellyissä tavoitteissa korostuu liikunta- ja kulttuuriharrastamiseen mahdollistaminen kaiken ikäisille. Tavoitteena on kehittää kuntalaisten hyvinvointia monipuolisilla kulttuurin ja vapaa-ajan palveluilla.

1.1 Hyvinvointityötä tehdään uudistuvien ohjelmien avulla

Hyvinvoinnin- ja terveydenedistämistyötä tehdään Naantalissa uudistuvien ohjelmien avulla. Vuosien 2023-2025 hyvinvointisuunnitelmaan on valittu 5 ohjelmaa, joista jokaiselle on määritelty vastuuhenkilö. Ohjelmat on kirjattu kokonaisuuksiksi sen pohjalta, mitä eri tietolähteiden tiedot, tilastot ja indikaattorit ovat osoittaneet kunnan kehittämiskohteiksi. Ohjelmien valintaan on vaikuttanut osittain myös kokemusperäinen tieto.

Vanhusneuvoston, vammaisneuvoston, nuorisovaltuuston sekä kolmannen sektorin osallistaminen yhteiseen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työhön nähdään tärkeänä. Näiden toimielinten ja kolmannen sektorin kanssa tehdään tiivistä yhteistyötä muun muassa hyvinvointisuunnitelman ohjelmien, tavoitteiden ja toimenpiteiden toteuttamisessa. Tätä arvokasta ja paikallista kokemusasiantuntijuutta osallistetaan sekä kokemustietoa hyödynnetään palveluiden ja olosuhteiden suunnittelussa sekä kehittämisessä. Suunnittelussa huomioidaan myös eri tavoin toimintarajoitteiset lapset, nuoret, työikäiset ja ikäihmiset. Hyvinvoinnin edistämiseksi tehdystä työstä viestitään niin päättäjille kuin kuntalaisille huomioiden viestinnässä myös eri vammaisryhmät.

Saavutettavuus Toimialajohtajat

Kaikkien kaupunkilaisten kokonaisvaltainen ja kestävä hyvinvointi edellyttää yhdenvertaisia olosuhteita ja palveluita. Saavutettavuus on yhdenvertaisuuden edistämistä ja tarjoaa mahdollisuuden osallistumiseen ja elämyksiin yksilöiden erilaisista ominaisuuksista riippumatta. Naantalissa kaupunki kiinnittää huomiota eriarvoisuuden ehkäisyyn. Esimerkiksi ympäristö- ja tila-asioissa huomioidaan esteettömyys ja viestintää tuotetaan erilaisille ihmisille heille saavutettavilla tavoilla. Palvelujen hinnoittelussa kiinnitetään huomiota eriarvoisuuden ehkäisyyn ja asiakaspalvelua tuotetaan yhdenvertaisesti.

Osallisuus Sivistysjohtaja

Osallisuus on vahvasti yhteydessä hyvinvointiin: matalan osallisuuden kokemuksen on todettu liittyvän muun muassa vakavaan psyykkiseen kuormittuneisuuteen, yksinäisyyteen ja huonoksi koettuun työkykyyn. Kokemus osallisuudesta lisää hyvinvointia, turvallisuutta, uskoa tulevaisuuteen ja omiin mahdollisuuksiin. Naantalissa kaupunki edistää sellaisia olosuhteita ja toimintoja, joissa kaupunkilaiset voisivat vaikuttaa omaan elämäänsä, elinympäristöönsä sekä saivat osaamisensa näkyväksi ja siten myös tunnustusta muilta ihmisiltä.

Varhainen tuki Vapaa-aikapalvelupäällikkö

Varhainen tuki on kuntalaisten arjen sujuvuuden ja hyvinvoinnin lisäämistä tarjoamalla kuntalaisille riittävästi oikeanlaista ja oikea-aikaista tukea. Varhaiseen tukeen pyritään laaja-alaisella ja moniammatillisella yhteistyöllä eri sektorien, seurakunnan ja kolmannen sektorin kanssa. Hyvinvointialueiden toiminnan alkaessa vuonna 2023 yhteistoimintamallien sekä yhdys- ja rajapintojen sovittamiseen että tiiviiseen yhteistyöhön kiinnitetään yhä enenevässä määrin huomiota.

Mielen hyvinvointi Vapaa-aikapalvelupäällikkö

Mielenterveysongelmien määrä on Suomessa kasvussa. Uupumista, yksinäisyyden tunnetta ja ahdistusta voivat tuntea kaikenikäiset kuntalaiset. Mielenterveys on yksilön, perheiden, yhteisöjen ja yhteiskunnan pääomaa, josta Naantalissa kaupunki pitää huolta ja johon kaupunki sijoittaa kaikissa elämän vaiheissa. Tämän pääoman turvaamiseksi yhdys- ja rajapintojen sovittaminen hyvinvointialueen kanssa vaatii tiivistä yhteistyötä.

Perhekeskus on lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointia ja terveyttä edistävä sekä varhaista tukea, hoitoa ja kuntoutusta tarjoava monialainen palveluverkosto. Lapsiperheiden palveluiden tiedottamista on tehostettu uudistamalla verkkosivuja asiakaslähtöisemmäksi perhekeskusmallia mukaillen. Myös monipuolisilla vapaa-ajan palveluilla tuetaan mielen hyvinvoinnin edistämistä. Niillä edistetään yhteisöllisyyden tunnetta, annetaan opastusta riittävästä liikunnasta ja unesta sekä terveellisestä ravitsemuksesta.

Hyvinvointiliike Liikuntapalvelupäällikkö

Hyvinvointiliike liikuttaa kaiken ikäisiä erilaisten liikuntapalvelutoimintojen sekä liikkuvat- ohjelmien kautta. Hyvinvointiliikkeen tavoitteena on tuottaa vaikuttavaa sekä terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntatoimintaa. Liikkuva perhe- mallin osalta tavoitteena on lisätä perheen ja sen lähipiirin fyysistä aktiivista yhdessä oloa sekä hyvinvointia. Lapsille ja nuorille tarjotaan erilaisia liikuntamahdollisuuksia, kerhoja, leirejä ja loma- ajan toimintaa. Lasten ja nuorten osalta koulut ja varhaiskasvatus ovat tärkeässä roolissa Liikkuvat- ohjelmien kautta (Liikkuva

varhaiskasvatus, Liikkuva koulu ja Liikkuva opiskelu).

Työikäisten aikuisten kohdalla Hyvinvointiliikkeen taustalla on Liikkuva aikuinen- malli. Aikuisille tarjotaan tarpeenmukaisia liikuntaryhmiä, tapahtumia sekä testauksia. Ikiliikkuja- malli taas antaa suuntaa ikäihmisten toiminnalle. Ikäihmisille tarjotaan myös liikuntaryhmiä, testauksia ja tapahtumia heille sopivin tavoin. Hyvinvointiliikkeellä edistetään yhdenvertaisia, saavutettavia ja esteettömmämpiä liikuntapalveluita ja -olosuhteita. Soveltavaa liikuntaa toteutetaan niin integroidusti kuin omina palveluna kaikenikäisille kuntalaisille kokemustietoa ja verkostollista yhteistyötä hyödyntäen.

1.2 Hyvinvointisuunnitelma ja viestintä

Hyvinvointisuunnitelma on kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen suunnittelun, seurannan, arvioinnin ja raportoinnin työväline. Se sisältää valtuustokaudelle tehdyn hyvinvointisuunnitelman, vuosittaiset hyvinvointikertomukset sekä valtuustokauden ajalta kootun laajan hyvinvointikertomuksen. Kertomus auttaa tiivistämään eri alojen asiantuntijoiden näkemykset ja yhteiset tavoitteet. Hyvinvointikertomuksessa tunnistetut tavoitteet ja niistä johdetut toimenpiteet ohjaavat kunnan hyvinvointityötä. Kertomus sisältää myös indikaattoreita, jotka tuottavat seurantatietoa ja niiden avulla voidaan tunnistaa myös alueet, joihin ei mahdollisesti ole kiinnitetty riittävästi huomiota. Hyvinvointialueen hyvinvointikertomus ja kunnan hyvinvointikertomus tukevat toinen toisiaan. Kuntien on hyvä olla tietoisia alueellisista tavoitteista oman kertomuksensa prosessin tueksi. Naantalin hyvinvointisuunnitelmassa on hyödynnetty myös Varsinais-Suomen aluella hyvinvointikertomusta (liitteenä).

Hyvinvointisuunnitelman toimenpiteiden toteuttamisesta tiedottaminen on avainasemassa. Viestinnässä huomioidaan erityisesti kaupungin ja hyvinvointialueen yhteistyö, jonka koordinoinnista vastaa hyvinvointikoordinaattori. Suunnitelmasta tiedotetaan kaupungin eri viestintäkanavissa kuten verkkosivut, Nasta-lehti ja mediatiedotteet. Hyvinvointisuunnitelma on kaikkien nähtävillä kaupungin verkkosivuilla (Strategiat, ohjelmat ja suunnitelmat | Naantali)

Hyvinvointisuunnitelman toimenpiteistä tiedottaminen on jatkuva prosessi, ja se on osa kaupungin päivittäistä toimintaa. Palveluista ja toteutuneista toimenpiteistä viestitään monikanavaisesti ja vastuu on niillä, jotka vastaavat kyseisistä toiminnoista. Kaupungin viestintähenkilöstö toimii työn tukena. Hyvinvoinnin edistämiseksi tehdystä työstä tiedotetaan niin kuntalaisille kuin päättäjille.

Hyvinvointisuunnitelman mukaisista toimenpiteistä viestitään positiivisten nostojen kautta mediaan ja kaupungin omiin tiedotuskanaviin. Eri kohderyhmille valitaan soveltuvat viestintäkanavat ja -tavat. Esimerkiksi ikäihmisille tapahtuvassa viestinnässä on muistettava myös perinteinen paperinen viestintämateriaali, joka tulee olla saatavilla ikäihmisten asiointipaikoissa. Tärkeää on huomioida myös kuntalaisten monikielisyys.

Asiakkaiden aktivointi ja osallistaminen sekä kampanjat toteutetaan yhteistyössä kaupungin viestinnän kanssa. Viestintää toteutetaan kaupungin viestintäsuunnitelman tavoitteiden mukaisesti. Keskeisemmistä toteutetuista toimenpiteistä informoidaan vuosittain tilinpäätöksen yhteydessä.

Tämä on Naantalin kaupungin hyvinvointisuunnitelma vuosille 2023–2025. Hyvinvointisuunnitelmaa päivitetään vuosittain ja sen tavoitteet tarkentuvat ohjelmakauden edetessä.

2 HYVINVOINNIN KEHITYS NAANTALISSA

Hyvinvoinnin kehittymistä seurataan erilaisten indikaattorien ja itsearvioinnin avulla. Indikaattorit osoittavat niin hyvinvointia kuin pahoinvointia. Niiden avulla pystytään tunnistamaan kehittämiskohteita sekä sitä, millaisia palveluita kuntalaiset tarvitsevat. On keskeistä muistaa, että merkittävä osa kuntalaisista voi hyvin.

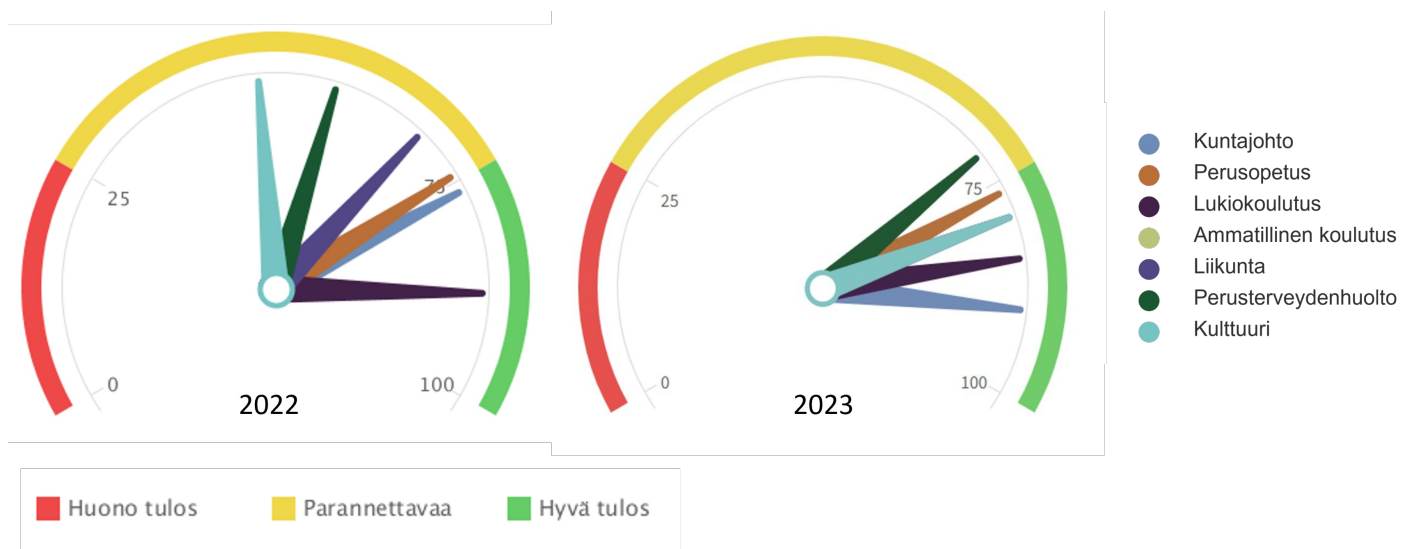
Haasteen hyvinvoinnin kehittymisen seurantaan ja kehittämistavoitteiden asetantaan aiheuttaa osaltaan indikaattorien ja tilastotietojen kuntakohtainen puute työikäisten ja ikäihmisten osalta. Näiden ikäryhmien kohdalla tietoja löytyy enemmän alueellisesti ja valtakunnallisesti. Lasten ja nuorten kohdalla tilanne on parempi ja kuntakohtaisia indikaattoreita on huomattavasti enemmän.

Vuosittaisen kertomuksen 2. osan teksteissä käytetään uusinta saatavilla olevaa tietoa. Kaaviokuvissa hyvinvoinnin kehittymistä ja vertailua seurataan 1-2 aiempaan vuoteen. Vertailuvuodet riippuvat siitä, kuinka ajantasaista tietoa on saatavilla. Hyvinvointisuunnitelman hyvinvointi-indikaattoreissa Naantalın vertailukunniksi on valittu Kaarina, Lieto, Raisio ja Turku. Lisäksi tietoja verrataan Varsinais-Suomen hyvinvointi-alueen sekä koko maan tilanteeseen. Hyvinvointisuunnitelman osassa 2 käytetyt indikaattorit löytyvät suunnitelman lopusta.

2.1 Kuntajohto, talous ja elinvoima

TEAvisari näyttää kunnan terveydenedistämisen suunnan eri sektoreilla (kuva 3). Kaikkien sektorien keskiarvo oli vuonna 2022 sama 68 niin Naantalissa kuin koko maassa ja Varsinais-Suomen hyvinvointialueella. Vertailukuntiin nähden Naantalın kokonaistilanne on pisteen muita parempi.

Vuonna 2023 Naantalın tilanne on kokonispistemäärässä kehittynyt positiiviseen suuntaan. Naantalın kaikkien sektorien keskiarvo 80 on paras vertailualueisiin nähden. Koko maan tulos on 70 ja Varsinais-Suomen hyvinvointialueen 71. Vertailukuntien pistemäärät sijoittuvat 66 -76 välille.

Kuva 3 Terveydenedistämisen pistemäärien kehitys Naantalissa 2022 - 2023

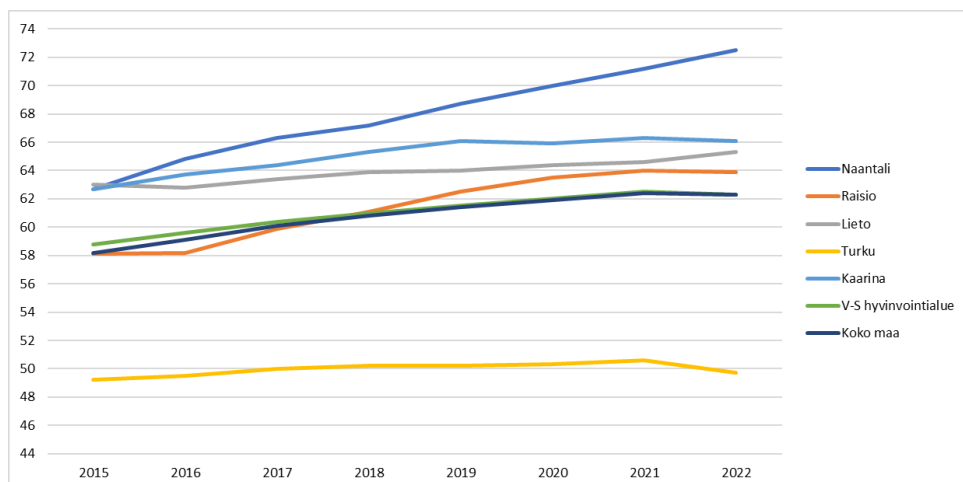
Hyte-kertoimeen vaikuttavien prosessi-indikaattorien osalta Naantalın kuntajohto toimii hyvinvointia edistävästi. Kuntajohto seuraa kuntalaisten elinoloja ja terveydentilaa ja on sitoutunut tekemään toimenpiteitä hyvinvointi- ja terveyserojen kaventamiseksi. Kunnan tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa arvioidaan vuosittain hyvinvointi- ja terveystavoitteiden toteutuminen kunnan talousarviomittareilla. Kunnassa toimii hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä koordinoiva asiantuntija, jonka toimesta kootaan vuosittainen hyvinvointikertomus muutosindikaattoreineen valtuuston hyväksyttäväksi. Lisäksi kunnassa hyödynnetään osallistamista eli asukasraateja ja foorumeja palveluiden suunnittelussa ja kehittämisessä.

Valtion myöntämistä koronatuista suurin osa maksettiin valtionosuuksina, joten valtionosuudet kasvoivat kaikilla kunnilla vuonna 2020 (1180€/asukas). 2022 valtionosuus oli 1064€/ asukas. Verotulokehitys on jatkunut vahvana. Verotuloja saatiin vuonna 2020 4900€/ asukas, 2021 5129€/asukas ja vuonna 2022 5337€/asukas.

Naantalın väkiluku oli vuoden 2023 lopussa 19 993. Kuntien välinen nettomuutto tuhatta asukasta kohden oli

vuonna 2021 9,1 ja 2022 16,2.

Naantali ikääntyy vauhdilla ja luonnollinen väestönkasvu on miinusmerkistä. Demografinen huoltosuhde ilmaisee, kuinka monta alle 15-vuotiasta ja 65-vuotta täyttänyttä on sataa 15—64-vuotiasta kohti. Naantalissa demografinen huoltosuhde on korkeampi kuin Varsinais-Suomen hyvinvointialueen kunnissa keskimäärin (kuva 4).

Kuva 4 Demografinen huoltosuhde

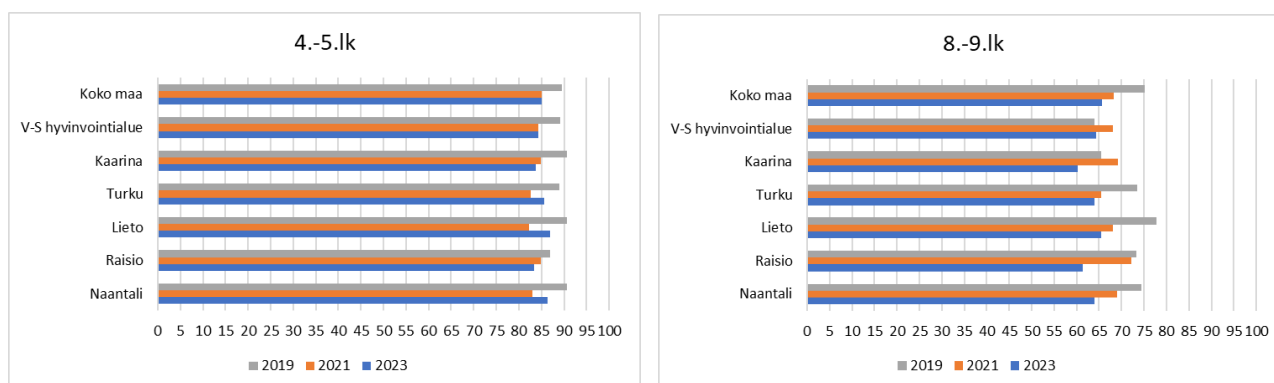
Vuonna 2022 kunnan väestöstä työikäisiä (25—64.v.) oli 49,9%. Työikäisten määrässä ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia viimeisten viiden vuoden aikana, mutta määrä on hieman laskenut. Työttömien osuus työvoimasta oli vuonna 2023 6,7% ja pitkäaikaistyöttömien osuus 1,95%.

Toimeentulotukea saaneiden kotitalouksien määrä on laskenut vuodesta 2020. Toimeentulotukea saaneita kotitalouksia oli vuonna 2022 614, mikä on 122 kotitaloutta vähemmän kuin vuonna 2020. Pitkäaikaisesti toimeentulotukea saaneiden 25—64- vuotiaiden henkilöiden määrä pieneni vuonna 2022 ollen 4,8%. Pitkäaikaisesti tukea saaneiden lapsiperheiden määrä on myös parin viime vuoden aikana vähentynyt ollen vuonna 2022 0,7%.

Kunnan yleinen pienituloisuusaste vuonna 2022 oli 7,9. Vertailualueisiin nähden se oli melko matala. Gini-kerroin, joka kuvaa tulonjaon tasaisuutta oli Naantalissa 35,7 (v.2022). Gini-kerroin on noussut jonkin verran ja on korkeampi kuin vertailualueilla.

2.2 Lapset, varhaisnuoret ja lapsiperheet

Naantalilaisista 4.—5.- luokkalaisista 86,4% ja 8.-9.- luokkalaisista 64% on kouluterveyskyselyn mukaan elämänsä tyytyväinen tai melko tyytyväinen. Tyytyväisten 4.—5.-luokkalaisten määrä on lisääntynyt Naantalissa ja vertailualueillakin tilanne on pääosin myös kehittynyt parempaan suuntaan tai pysynyt samassa. Naantalilaisten 8.—9.-luokkalaisten osalta määrä on vähentynyt aiempaan kyselyvuoteen nähden. Tilanne on heikentynyt myös vertailualueilla (kuva 5).

Kuva 5 Elämään tyytyväisten osuus 4.—5.- ja 8.—9.-luokkalaisista

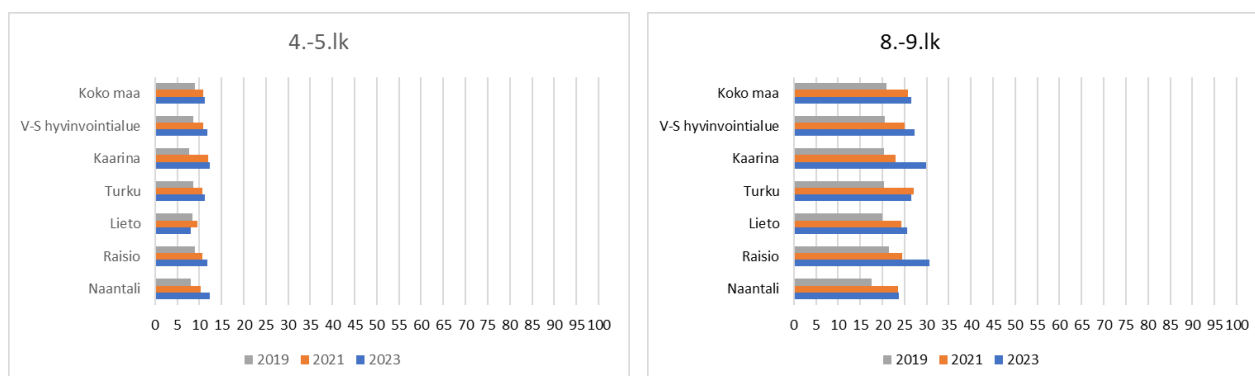
Koettu osallisuus sekä kuuluminen yhteisöön ovat tärkeitä asioita lasten ja nuorten henkisen hyvinvoinnin näkökulmasta. 11,2% 8.—9.-luokkalaisista kokee, että heillä on hyvät vaikutusmahdollisuudet koulussa ja noin 85% kokee olevansa tärkeä osa koulu- ja luokkayhteisöä. 4.—5.-luokkalaisista suurin osa (96%) kokee olevansa tärkeä

koulu- ja luokka yhteisössä.

Yksinäisyyden tunne on hieman vähentynyt 8.—9.-luokkalaisten ja yhä harvempi saman ikäluokan nuori kokee joutuneensa koulukiusatuksi vähintään kerran viikossa. Niiden nuorten määrä, joilla ei ole yhtään läheistä ystävää on myös laskenut. Yksinäisyyttä kokevien määrä on toiseksi matalin vertailukuntiin nähden. Kiusattujen osalta vertailukuntien tilanne on heikentynyt toisin kuin Naantalissa.

Tilanne 4.—5. luokkalaisten kohdalla on muuttunut hieman heikompaan suuntaan. 2023 kouluterveyskyselyn mukaan vähintään kerran viikossa koulukiusatuksi kokee joutuneensa 7,7%, kun määrä kaksi vuotta aiemmin oli 6,3%. Yksinäisyyttä kokevin määrä on melko alhainen (2.7%) ja on pysynyt samalla tasolla aiempaan verrattuna.

4.—5 luokkalaisten 11,3% ja 8.—9.-luokkalaisten 23,7% kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi. Kokemukset omasta terveydentilasta ovat hieman heikentyneet molemmilla ikäryhmillä. Vertailualueisiin nähden 8.—9.-luokkalaisten tilanne on muuta parempi, mutta 4.—5.-luokkalaisten osalta Kaarinan kanssa muuta heikempi (kuva 6).

Kuva 6 Terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi kokevien osuus 4.-5.- ja 8.-9.-luokkalaisten keskuudessa vuosina 2019, 2021 ja 2023.

Kouluterveyskyselyn mukaan kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus on hieman vähentynyt 8.-9.-luokkalaisten keskuudessa (18,8%). Vertailualueilla ahdistuneisuus on jatkanut kasvua. Sosiaalinen ahdistuneisuus on kuitenkin lisääntynyt (43,7%) myös Naantalissa.

Masennusoireilua on kokenut hieman aiempaa harvempi, mutta yhä useampi on ollut huolissaan omasta mielialastaan kuluneen 12 kk aikana. Koulu-uupumus on lisääntynyt. Aiemmin koulu-uupumusta koki noin joka viides, vuonna 2023 noin joka neljäs. Koulu-uupumusta koetaan eniten Naantalissa ja Raisiossa, muilla vertailualueilla tilanne on muuttunut parempaan suuntaan.

Nuoremmilla (4.—5.lk) mielialaan liittyviä ongelmia on esiintynyt noin joka viidennellä (21,5%). Kehitys on negatiivinen, kuten lähes kaikilla vertailualueillakin.

Terveydentilaan vaikuttavat osaltaan elintavat. Lapsilla kahdesta kuuteen ikävuoteen sekä 13—16-vuotiailla nuorilla lihavuuden yleisyys on hieman laskussa, kun taas 7—12-vuotiailla lihavuuden yleisyys on nousussa. Lihavuuden yleisyys on vertailukuntiin nähden keskitasoa hyvin pienin eroin. Ylipainoisten 8.—9.-luokkalaisten määrä on laskenut osuuden ollessa Liedon kanssa vertailualueista matalin.

Liikkumisessa ja fyysisessä toimintakyvyssä on nähtävissä positiivista suuntausta. Vähintään tunnin päivässä liikkuvien määrä on lisääntynyt sekä 4.—5.-luokkalaisten että 8.—9.-luokkalaisten osalta (kuva 7). Fyysistä toimintakykyä mittaavien MOVE-testien tulokset ovat pääasiassa parantuneet. Niiden 5. ja 8. luokkalaisten määrä, joiden fyysinen toimintakyky on mahdollisesti terveyttä ja hyvinvointia haittaavalla tasolla on selvästi vähentynyt edellisestä vuodesta. Aluevertailussa Naantali sijoittuu kärkeen. Vertailukuntien, Varhan ja koko maan kohdalla heikon fyysisen toimintakyvyn omaavien määrä on alueesta riippuen noin 8-16% korkeampi kuin Naantalissa (kuva 7).

Kuva 7 Vähintään tunnin päivässä liikkuvien määrät (%) ja heikon fyysisen toimintakyvyn omaavien määrä (%)

Huolta herättävä päihteiden tai tupakka- ja nikotiinituotteiden käyttö on 8.—9.-luokkalaisten poikien osalta lisääntynyt, kun taas tyttöjen osalta vähentynyt. Huolta herättävien käyttäjien osuus sukupuolet yhteen laskettuna on kasvussa koko maassa ja valtaosassa vertailukuntia. Naantalissa nykymäärä on 5,1%, ollen kuntavertailussa parhaalla tasolla. Rahapelejä viikoittain pelaavien määrä samassa ikäryhmässä on ollut laskussa jo useamman vuoden. Vain 3,3% naantalilaisista 8.-9.luokkalaisista pelaa viikoittain ja määrä on alhaisempi kuin vertailualueilla. Päivittäin jotain tupakkatuotetta käyttävien määrä (8.—9.lk) on kasvussa sekä Naantalissa että vertailualueilla. Erityisesti pojilla käyttö on lisääntynyt. Myös yhä useampi 4.—5.-luokkalainen on käyttänyt jotain tupakkatuotetta tai sähkösavuketta vähintään kerran. Nuorempienkin käytön osalta poikien osuus on tyttöjä suurempi.

Iso osa lasten ja nuorten ajasta kuluu koulussa. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen peruskouluissa on hieman parantunut aiemasta mittauksesta (TEA pistemäärä 76/100). Osassa kouluja on pitkät liikuntavälitunnit ja koululounas sekä välipalat on pääsääntöisesti järjestetty suositusten mukaisesti. Oppilaiden poissaolojen kokonaisuutena seurataan ja kiusaamisen puuttumiseen on käytössä sovittu malli. Kouluympäristön terveellisyyden, turvallisuuden sekä koulu yhteisön hyvinvoinnin tarkistuksesta huolehditaan kaikissa kunnan peruskouluissa suositusten mukaisesti kolmen vuoden välein.

2.3 Nuoret ja nuoret aikuiset

Nuorten osallisuudesta ja mielen hyvinvoinnista saadaan tietoa mm. kouluterveyskyselyn kautta. Naantalissa kohdalla on huomioitavaa, että kyselyn tulokset saadaan vain lukion opiskelijoista, koska kaupungissa ei ole ammattioppilaitoksia. Tilastot antavat siis vain osan hyvinvoinnin ja terveyden tilanteesta tässä ikäryhmässä. Muualla kuin Naantalissa opiskelevien naantalilaisten nuorten vastaukset vaikuttavat muiden kuntien tuloksiin ja Naantalissa tuloksia tulkittaessa on huomioitavaa, että kaikki Naantalissa lukion opiskelijat eivät ole naantalilaisia. On myös naantalilaisia nuoria, joita ei tavoiteta ollenkaan opiskelupaikkojen kyselyjen kautta ja joiden hyvinvoinnin tilanteesta ei välttämättä saada ollenkaan tietoa.

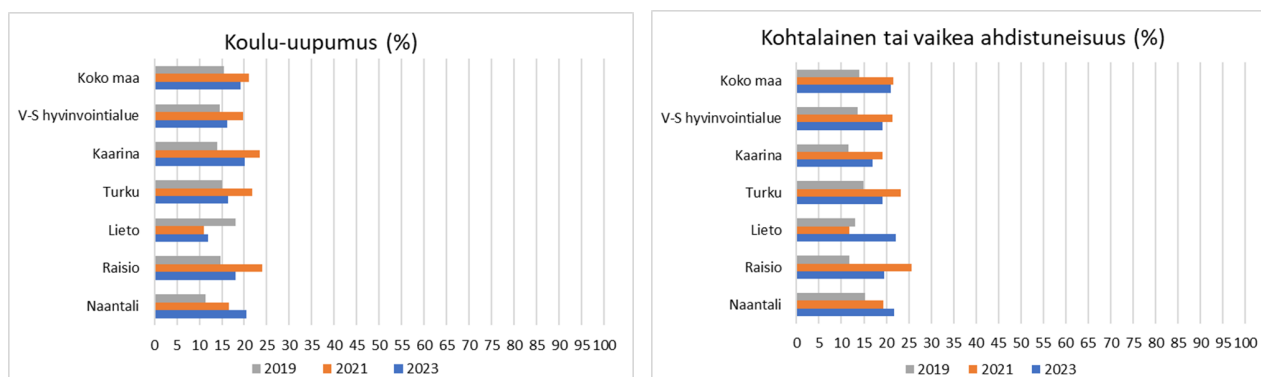
Vuonna 2023 lukion 1.—2.-luokan opiskelijoista 65,9% koki olevansa tyytyväinen elämäänsä. Määrä on laskenut 8,5% vuodesta 2021. Vertailussa tyytyväisten lukio- opiskelijoiden määrä on Naantalissa hieman alhaisempi kuin koko maassa ja V-S hyvinvointialueella.

Sosiaalisten suhteiden osalta 7,6% puuttuu läheinen ystävä ja 17,4% tuntee itsensä yksinäiseksi. Luvut ovat nousseet aiemmista vuosista. Erityisesti yksinäisyyden tunteen kasvu on Naantalissa opiskelevien tuloksissa merkillepantavaa. Yksinäisyyttä kokevien määrä on noussut merkittävästi vuoden 2019 jälkeen. Koulukiusaaminen on myös lisääntynyt. Vuonna 2023 Naantalissa lukion opiskelijoista 4,5% on ollut koulukiusattuna vähintään kerran

viikossa, kun vuonna 2021 määrä oli 1,2%. Luku on edelleen melko pieni, mutta kasvu on merkittävä ja määrä on suurempi kuin koko maassa ja vertailualueilla keskimäärin.

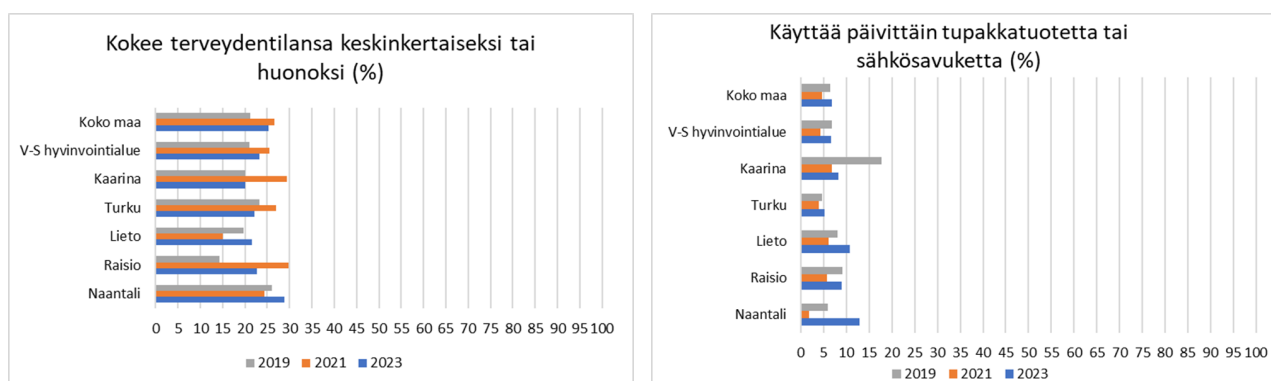
Yli puolet Naantalin lukion 1.—2.luokan opiskelijoista kokee olevansa tärkeä osa koulu- ja luokkayhteisöä. Yhä useampi myös kokee, että koulussa on hyvät vaikutusmahdollisuudet. Eniten vaikutusmahdollisuuksia koetaan olevan mm. oppituntien järjestelyissä sekä koulun tapahtumien järjestämisessä. Noin 75% mielestä opiskelijat viihtyvät hyvin yhdessä ja noin 60% kokee saavansa opettajilta väittävää ja oikeudenmukaista kohtelua.

Ahdistuneisuuden ja koulu-uupumuksen osalta trendi on huolestuttavalla tavalla kasvussa. Lietoa lukuunottamatta vertailualueilla tilanne näyttää taas kääntyneen parempaan suuntaan. Naantalin lukion 1.—2. luokan opiskelijoista 20,5% on kokenut koulu-uupumusta ja 21,7% kohtalaista tai vaikeaa ahdistuneisuutta (kuva 8).

Kuva 8 Koulu-uupumus ja ahdistuneisuus

Lukion 1.—2. luokan opiskelijoista 28,8% kokee terveydentilansa keskinertaiseksi tai huonoksi (kuva 9). Tilanne parani vuonna 2021, mutta on nyt taas kääntynyt heikompaan suuntaan. Ylipainoisten opiskelijoiden osuus on 15%, mikä on 1,2% enemmän kuin 2021. Vertailualueisiin nähden ylipainoisia opiskelijoita on kuitenkin pääasiassa vähemmän. Vähintään tunnin liikkuvien osuus (15,5%) on laskenut vuoteen 2021 verrattuna (21,3%). Aiemmin Naantalin luku oli vertailualueita parempi, nyt muiden luvut nousseet paremmaksi. Vajaalla 10 prosentilla opiskelijoista on huolta herättävää päihteiden tai tupakka- ja nikotiinituotteiden käyttöä tai rahapelaamista. Päivittäin jotain tupakkatuotetta tai sähkösavuketta käyttää 12,8% opiskelijoista, kun vastaava luku vuonna 2021 oli 1,8%. Käyttö on noussut sähkötupakan yleistyessä Naantalin lisäksi myös vertailualueilla (kuva 9).

Kuva 9 Terveydentila ja tupakointi

Raittius on lisääntynyt ja hieman aiempaa harvempi Naantalin lukion 1.—2.luokan opiskelija on tosi humalassa vähintään kerran kuukaudessa (18,5%). Silti kerran kuussa humalassa olevien määrä on Naantalissa vertailualueista toiseksi suurin. Ainakin kerran huumeita kokeilevien määrä on kasvanut muutamalla prosentilla (11,5%). Huumeita ainakin kerran kokeilevien määrässä Naantalin lukiossa opiskelevat sijoittuvat vertailualueiden keskivaiheille.

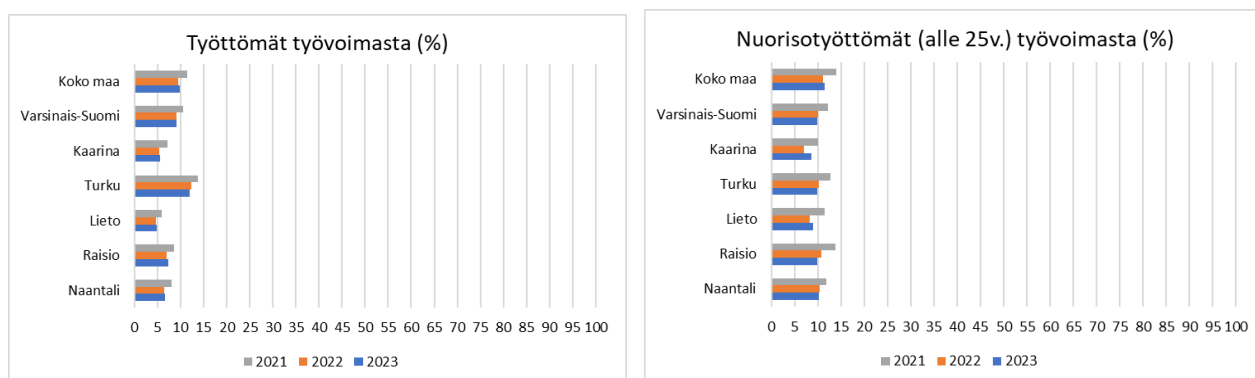
Syrjäytymisriskissä olevien 18—24-vuotiaiden %-osuus vastaavanikäisiä on laskenut ollen 16,3% vuonna 2021. Saman vuoden tilastoissa koulutuksen ulkopuolelle jääneiden osuus (17-14v.) hieman nousnut. Vuodelta 2022 tai 2023 ei näistä vielä ole tilastotietoa.

2.4 Työikäiset

Naantalın työttömyysaste vuonna 2023 oli keskimäärin samalla tasolla kuin vuonna 2022. Kuukausikohtainen keskiarvo oli v. 2021: 8,0 %, v. 2022: 6,5 % ja v. 2023: 6,7 %. Koko maakunnan kuukausikohtainen keskiarvo v. 2023 oli 9,1 %.

Maahanmuuttajien työttömyysaste on tyypillisesti korkeampi kuin koko väestön. Maahanmuuttajien työttömyysaste vuonna 2023 oli keskimäärin hieman korkeampi kuin vuonna 2022. Kuukausikohtainen keskiarvo: v. 2021: 22,7 %, v. 2022: 16,2 % ja v. 2023 18,8 %. Koko maakunnan kuukausikohtainen keskiarvo v. 2023 oli 24,9 %.

Työttömien kokonaismäärä työvoimasta on lisääntynyt 0,2 % edellisestä vuodesta. Nuorisotyöttömien osuus (alle 25v.) työvoimasta on edelleen hieman laskenut (kuva 10). Suuntaus on ollut pääosin sama myös vertailualueilla. Nuorisotyöttömien kohdalla koko maassa ja kahdessa vertailukunnassa tilanne on hieman heikentynyt.

Kuva 10 Työttömät ja nuorisotyöttömät

Pitkäaikaistyöttömyys vaikuttaa haitallisesti sekä terveyteen että hyvinvointiin. Huono terveys ja varsinkin mielenterveysongelmat ovat yhteydessä pidempään työttömyyden kestoan ja toistuva ja pitkittyvä työttömyys alentaa työkykyä. Pitkäaikaistyöttömien määrä työvoimasta sekä työttömistä on hieman laskenut. Määrä työvoimasta oli vuonna 2023 1,95% (2022 2,0%) ja työttömistä 29,31% (2022 30,65%).

Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneiden määrä työikäisten (25–64v.) kohdalla on hieman laskenut. Vuonna 2021 tukea pitkäaikaisesti sai 5,2% ja vuonna 2022 4,8%.

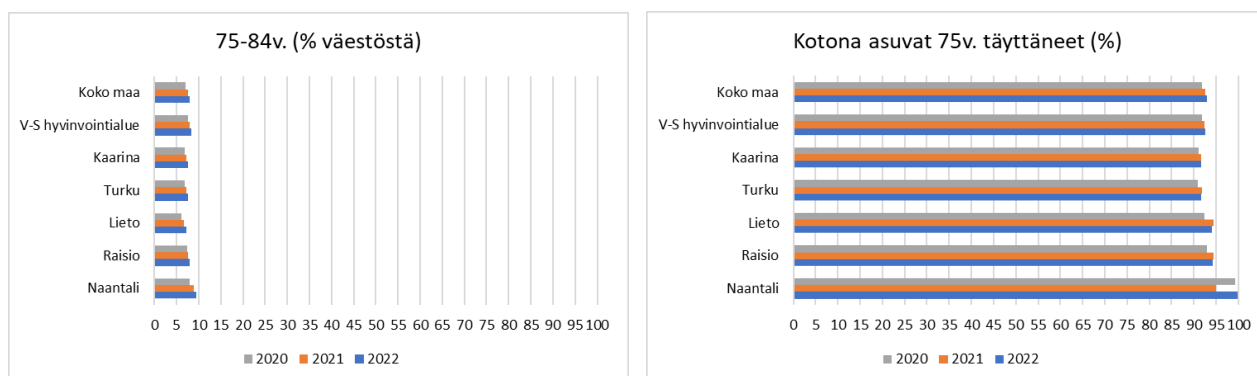
Työikäisten yhteiskunnallisesta osallistumisesta saadaan tietoa esimerkiksi vaalien äänestysaktiivisuuden kautta. Äänestysaktiivisuus on noussut viime eduskuntavaalien osalta hieman ja toisaalta viime kuntavaalien osalta aktiivisuus on laskenut. Naantalın äänestysprosentti oli 2023 eduskuntavaaleissa 76,4% ja 2021 kuntavaaleissa 62,4%. Vertailualueisiin nähden Naantalissa äänestetään hieman muita enemmän. Hyvinvointialuevaaleissa vuonna 2022 naantalın äänestysprosentti oli 55,8%.

Äänestysaktiivisuus- indikaattorit mittaavat kuntalaisten osallistumista kunnalliseen poliittiseen päätöksentekoon. Indikaattorien ei voida sanoa mittaavan validisti yleistä osallisuutta, sillä ihmiset osallistuvat yhteiskunnalliseen elämään lukemattomilla eri tavoilla esim. osallistumalla ei-poliittiseen yhdistystoimintaan tai erilaisiin harrastuksiin. Tämän tyyppisestä osallistumisesta on heikosti saatavilla kuntakohtaisia tilastoja.

2.5 Ikäihmiset

Ennusteiden mukaan ikääntyneiden määrä tulee tulevina vuosina ja vuosikymmeninä nousemaan. Varsinais-Suomessa yli 75-vuotiaiden osuus on suurempi kuin koko maassa keskimäärin ja Naantalissa osuus on vertailualueista korkein (12,5%). Koko maahan, V-S hyvinvointialueisiin sekä vertailukuntiinkin nähden Naantalın 9,5% osuus 75–84-vuotiaista väestöstä on kaikkein korkein (kuva 11). Myös 65–74- vuotiaiden kohdalla osuus on muilla vertailualueilla Naantalia matalampi. Väestöennuste vuodelle 2025 ennustaa 65–74- vuotiaiden osalta pientä laskua, mutta 75–84-vuotiaiden kohdalla määrä on ennusteen mukaan kasvussa 2,1% vuoden 2022 lukuun nähden.

Kunnan tuottamat palvelut ja olosuhteet vaikuttavat ikäihmisten toimintakykyyn ja mahdollisuuksiin selviytyä itsenäisesti arjessa. Vuonna 2021 5% 75 vuotta täyttäneistä asui kodin ulkopuolella, mutta vuonna 2022 kotona asuvien määrä on lisääntynyt. Vain 0,2% asui kodin ulkopuolella. Vertailukunnissa kotona asuvien määrä on hieman laskenut, mutta Varsinais-Suomen hyvinvointialueella ja koko maassa Naantalın tapaan noussut.

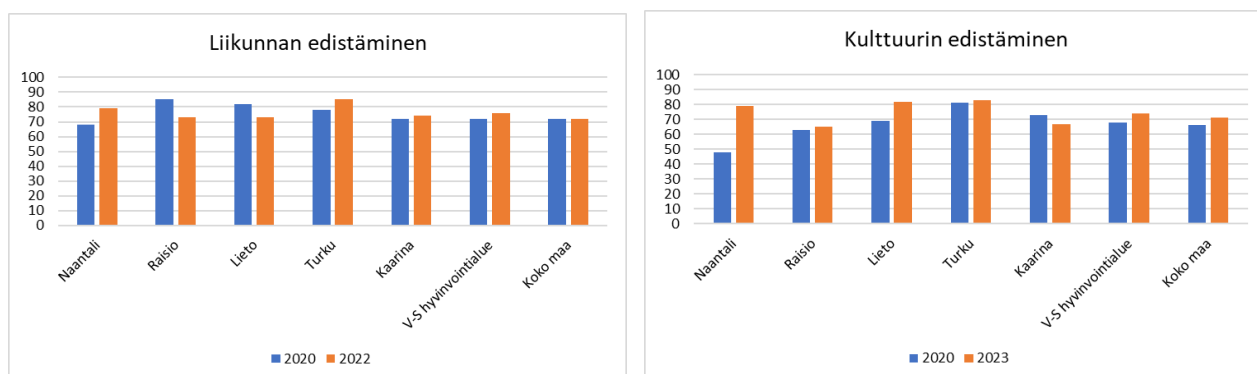

Kuva 11 7584-vuotiaiden osuus väestöstä ja kotona asuvat 75-vuotta täyttäneet

Kuntakohtaisesti on melko heikosti saatavilla tilastotietoja ikääntyneiden osalta. Varsinais-Suomen vuoden 2022 tilastoja tarkasteltaessa todetaan, että yli 75-vuotiaiden kohdalla elämänlaatunsa hyväksi tuntevien osuus on alle puolet väestöstä, mutta luku on hieman noussut vuodesta 2020. Ikääntyneiden (75v.+) yksinäisyyden kokeminen kasvoi Varsinais-Suomessa 2020, mutta vuonna 2022 se on laskenut muutaman prosentin. Liikunta- harrastaminen ja järjestötoimintaan osallistumien voivat lieventää yksinäisyyttä. Vapaa-ajan liikuntaa harrastaa yli 60% yli 75-vuotiaista ja aktiivisesti järjestötoimintaan osallistuu 26% (V-S alueellinen hyvinvointikertomus 2021).

2.6 Kaikki ikäryhmät

Hyvinvoinnin edistämisen onnistumista arvioidaan mm. THL:n tuottaman TEA-viisarin avulla. Kuntajohtoon ja koulutukseen sekä opiskeluun kohdistuvien mittarien lisäksi TEA-viisari tuottaa tietoa kunnan hyvinvoinnin edistämisestä mm. liikunnan ja kulttuurin näkökulmasta. Viimeisin liikunnan edistämisen arviointi on vuodelta 2022 ja silloin se oli noussut vuoden 2020 tuloksesta 11 pistettä (2022, 79/100p.). Kulttuurin edistämisen kokonaisuuden pistemäärä on noussut vuonna 2023 79 pisteeseen vuoden 2021 47 pisteestä 79. Aluevertailussa Naantalin tilanne on myös kehittynyt positiiviseen suuntaan aiempaan verrattuna.

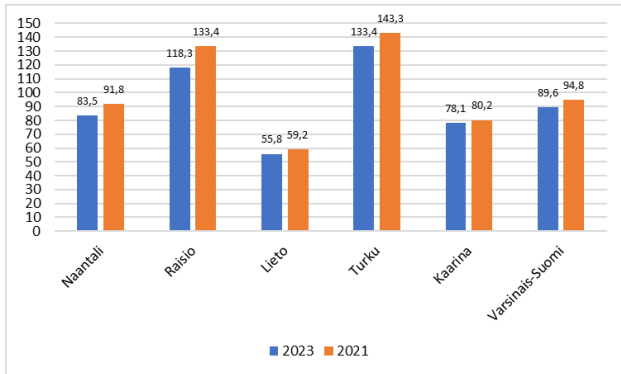
Kuva 12 Liikunnan ja kulttuurin edistämisen TEA-pistemäärät

Liikunnan pistemäärä on ollut nousussa jo usean vuoden ajan. Vuonna 2022 kokonaisuudessa osallisuus ja muut ydintoiminnot (esim. liikuntaneuvonta ja liikuntaryhmät) ovat korkeimmilla pistemäärillä ja toteutuvat lähes täysin. Liikuntajohtaminen ja sitoutuminen ovat melko hyvällä tasolla. Eniten kehitettävää on seurannassa ja tarpeiden analysoinnissa.

Kulttuurin osalta TEA-tilastotietoa on vasta vuodelta 2019 alkaen. Kulttuurin kokonaispistemäärä oli kaksi ensimmäistä tilastovuotta melko alhainen, mutta 2023 on tapahtunut positiivinen muutos. Parhaat pisteet kulttuuri on saanut johtamisesta, osallisuudesta sekä muista ydintoiminnoista (mm. päätösten vaikutuksen ennakoarviointi ja kulttuurikasvatusta edistävät toimenpiteet). Eniten kehitettävää kulttuurin osalta on mm. sitoutumisessa ja seurannassa. Koko maan pistemääriin vertailtaessa Naantalin pisteet ovat korkeammat sekä liikunnan että kulttuurin kohdalla.

Huono-osaisuus on määritelty inhimillisen, sosiaalisen ja taloudellisen ulottuvuuden kautta. Näiden ulottuvuuksien pohjalta on valittu erilaisia indikaattoreita (23 kpl) joiden keskiarvosta on muodostettu summamuuttuja (= huono-osaisuusluku). Huono-osaisuuslukuun vaikuttavista indikaattoreista 16 indikaattoria antaa tietoa kuntakohtaisesti. Naantalin huono-osaisuusluku on laskenut, eli näin ollen kehittynyt positiiviseen suuntaan. Naantali luku 83,3% on

hieman parempi kuin Varsinais-Suomen hyvinvointialueella keskimäärin. Vertailukuntiin nähden Naantalin luku on parempi kuin Raisiossa ja Turussa, mutta jää Kaarinaa ja Lietoa heikommaksi (kuva 13).

Kuva 13 Huono-osaisuusindeksi 2023

Naantalissa positiivisesti lukuun vaikuttavat mm. nuorisotyöttömyyden ja pitkäaikaistyöttömyyden lasku sekä päihteiden vaikutuksen alaisena tehdyistä rikoksista syyllisiksi epäiltyjen määrän väheneminen. Huono-osaisuuden lukua heikentää mm. 0–17-vuotiaiden lastensuojeluilmoitusten sekä poliisin tietoon tulleiden henkeen ja terveyteen kohdistuneiden rikosten kasvava määrä.

3 TAVOITTEET JA TOIMENPITEET

Suunnitelmaan on valittu yhteensä 24 hyvinvoinnin- ja terveydenedistämisen tavoitetta viiden eri otsikon alle. Otsikoiksi on valittu kolme ikäryhmää ja niiden lisäksi kaikkia ikäryhmiä koskevat vapaa-aika sekä asuminen ja ympäristö.

Taulukon suunta- solun väri kuvastaa tavoitteiden toteutumista liikennevalomallin mukaisesti. **Punainen**= tavoite ei toteutunut, **keltainen**= tavoite osittain toteutunut, **vihreä**= tavoite toteutunut.

LAPSET, NUORET JA PERHEET

TAVOITE	SUUNNITELLUT TOIMENPITEET	ARVIOINTI JA SEURANTA	VASTUUTAHOT
Asiakaslähtöinen varhaisen tuen toimintamalli perhekeskus-yhteistyönä	<ul style="list-style-type: none"> Lapsiperheiden palvelujen välisen yhteistyön tiivistäminen edelleen Yhteistyön koordinoinnin ja prosessien tarkentaminen 	<ul style="list-style-type: none"> Tyytyväinen elämäänsä 4–5 lk. Vartu-perheohjausta saaneiden perheiden lukumäärä Lastensuojelun avohuollon asiakkaana olevien 0–17-vuotiaiden määrä 	Sivistyspalvelut (HVA-yhteistyö eli hyvinvointialueyhteistyö keskiössä)
TOTEUTUNEET TOIMENPITEET			SUUNTA
<ul style="list-style-type: none"> Työ THL:n mukaisen monialaisen yhteistyön ja varhaisen tuen mallin tavoitteen saavuttamiseksi on edelleen kesken. Hyvinvointialueen ja kunnan varhaisen tuen toimintamallia rakennetaan mm. varhaiskasvatusikäisten lasten tuen ja toimintakyvyn työryhmässä. Perusopetuksessa monialaisen yhteistyön ja lapsiperheiden palvelujen välisen yhteistyön tiivistäminen on ollut esillä koulujen hyvinvointi-timien kokouksissa sekä koulujen alueellisten opiskeluhoitoyhmittien kokouksissa. Työtä seuranta THL:n laatiman Kouluterveyskyselyn tuloksia tarkastelemalla. Monialaista yhteistyötä on tiivistetty lukion yhteisöllisen opiskeluhoitoyhmittän säännöllisissä tapaamisissa. Lukion varhaisen tuen opiskelijan tukitiimissä on opettajien lisäksi mukana kuraattori. THL:n kouluterveyskyselyn tulokset käsitelty lukion OHR:ssä, opetushenkilöstön ja vanhempainyhdistyksen kanssa. 			
Lapsiperheille kohtaamispaikkoja	Kohtaamispaikka tarjoaa lapsille ja perheille: <ul style="list-style-type: none"> Avointa toimintaa Vertaistoimintaa ja vertaistuki-ryhmiä Teemailtoja, tapahtumia ja tapaamisia Lapsille leikki- ja varhaiskasvatustoimintaa Nuorille toimintaa Toimintaympäristön vapaaehtoistoiminnalle Tietoa, asiantuntemusta ja neuvontaa 	<ul style="list-style-type: none"> Avointen kohtaamispaikkojen lukumäärä Avointen kohtaamispaikkojen kävijämäärä Tapahtumien lukumäärä 	Sivistyspalvelut
TOTEUTUNEET TOIMENPITEET			SUUNTA

<ul style="list-style-type: none"> • Varhaiskasvatus toteuttaa avointa palvelua perheille Naantalin kantakaupungin alueella (Väentupa) sekä saaristossa (perhekerho Rymättylässä). Palvelua tehdään verkostomaisella työotteella. Palvelu tavoittaa vuosittain 250 perhettä. • Peruskoulun oppilaiden vanhemmille on järjestetty vuoden 2023 aikana avoimia kohtaamispaikkoja: koulukohtaiset vanhempainillat, koulukohtaiset kevät- ja joulujuhlat, Kodin ja koulun-päivä syyskuun lopulla sekä yli yksikkörajojen luentoja Naantalin lukion auditoriossa 4 kpl, joissa aiheina lasten ja nuorten hyvinvoinnin tukeminen, murrosikä, aikuisten välinen yhteistyö ja Hyvän mielen-paneelikeskustelu. • Lukion opiskelijoiden huoltajille järjestetty jokaiselle vuosiluokalle vanhempainillat sekä edellä mainitut perusopetuksen kanssa yhteiset luennot. Lisäksi järjestetty School to belong -etäluento huoltajille nuorten yksinäisyydestä huoltajan näkökulmasta. • Nuorisopalvelut on järjestänyt alakouluikäisille kerhotoimintaa Karvetin, Rymättylän ja Livonsaaren nuorisotiloissa. • Edellä mainittujen nuorisotilojen lisäksi, kohtaamispaikkoja nuorille olivat pääkirjaston tilat, jossa nuorisotyöntekijä oli säännöllisesti tavoitettavissa. • Karvetin Monitoimitalolla järjestettiin nuorten yökahvilatoimintaa pe-iltaisin nuorisopalveluiden toimesta. • Naantalin opisto järjesti kursseja, johon lapsi osallistuu yhdessä vanhemman/isovanhemman kanssa. 			
Lasten ja nuorten kouluyhteisöön kuulumisen kokemuksen vahvistuminen	<ul style="list-style-type: none"> • SKY- hankkeen mukaiset toimenpiteet • School to belong-mallin toimenpiteet 	<ul style="list-style-type: none"> • Oppilaiden koulupoissaolojen kokonaismäärä • Itsensä yksinäiseksi tuntevien osuus 4.—5. lk. ja 8.—9. lk. • Kokee kuuluvansa kouluyhteisöön, osuus 4.—5.lk ja 8.9.lk 	Sivistyspalvelut (HVA-yhteistyö keskiössä)
TOTEUTUNEET TOIMENPITEET			SUUNTA
<ul style="list-style-type: none"> • Varhaiskasvatuksen strategiaan kirjattiin toimenpiteenä jatkuvan ryhmäyttämisen malin luominen esiopetukseen. Kehittämistyö aloitetaan vuonna 2024. • Peruskouluissa oppilaiden poissaolomääriä on tarkasteltu vähintään neljä kertaa lukuvuodessa Hyti-tiimeissä, opettajien yhteisissä kokouksissa. Peruskoulujen poissaolojen seurannassa on käytetty apuna poissaolomäärien lisäksi myös Kouluterveyskyselyn tuloksia • Oppilaiden kouluyhteisöön kuulumisen kokemuksen vahvistamiseksi kouluilla on käytössä myös oppilaskuntatoimintaa, Välkäröihjaajatoimintaa, Versotoimintaa, KiVa-koulutoimintaa ja kummioppilastoimintaa • Lukion School to belong -hankkeessa laadittu yksinäisyysstrategia ja pidetty teemapäivä 14.2.2023 • Lukion opiskelijat ja opettajatiimi ovat suunnitelleet ja toteuttaneet koulupäivän aikaisia yhteisöllisyyttä ja kouluun kiinnittymistä lisääviä tapahtumia. • Lukiossa ryhmänohjauksen osallisuutta vahvistava vuosikello laadittu ja poissaoloihin puuttumisen ja ennaltaehkäisyn toimintapa ja vastuut vakiinnutettu. 			
Lapsen ja nuoren kasvun ja oppimisen tuen työn kokonaisuus	<ul style="list-style-type: none"> • Tuen järjestäminen • Konsti2 -hankkeen toimenpiteet • Tuen käsikirja 	<ul style="list-style-type: none"> • Toimivat tiedonsiirron käytännöt 	Sivistyspalvelut
TOTEUTUNEET TOIMENPITEET			SUUNTA

- Naantalin kaupungissa toimii monialainen varhaiskasvatusikäisten lasten ja perheiden tuen ja toimintakyvyn ohjausryhmä sekä hyvinvointialueen kanssa yhteistyössä LAKU -ryhmä.
- Varhaiskasvatuslain mukainen kolmitasoinen tuki toteutuu varhaiskasvatuksen arjessa, tiedonsiirron käytänteistä on sovittu yhteistyössä hyvinvointialueen toimijoiden kanssa.
- Tuen käsikirjaa on hyödynnetty esi- ja perusopetuksessa tuen järjestämiseen liittyvissä asioissa
- Esi- ja perusopetuksen koulujen opetushenkilökunnilla on ollut mahdollisuus saada konsultatiivista tukea tuen järjestämiseen liittyvissä asioissa kaupungin sisäisin järjestelyin sekä tarvittaessa yli kuntarajojen (mm.TSO-verkosto).
- Perhetalo-ideologian mukaisesti on onnistuttu madaltamaan lasten ja nuorten nivelvaihesiirtymiä sekä kehittämään tiedonsiirron käytäntöjä.
- Lukiossa oppimisen tuen ja toimivien tiedonsiirron käytänteiden kehittäminen jatkuu.

TYÖIKÄISET

TAVOITE	SUUNNITELLUT TOIMENPITEET	ARVIOINTI JA SEURANTA	VASTUUTAHOT
Osaava työvoima	<ul style="list-style-type: none"> • Kouluttautumisen edistäminen • Työttömien ja työpaikkojen kohtaamisen parantaminen • Työllisyys- ja elinkeinopalveluiden yhdistäminen organisaatiossa 	<ul style="list-style-type: none"> • Koulutuksen ulkopuolelle jääneet (17-24v.) • Työttömyysaste 	Työllisyyspalvelut, elinkeinopalvelut, sivistyspalvelut
TOTEUTUNEET TOIMENPITEET			SUUNTA
<ul style="list-style-type: none"> • Varhaiskasvatuksessa kannustetaan ammatilliseen kehittämiseen, varhaiskasvatuksessa järjestetään säännöllisesti sisäistä koulutusta johon kaikkien työntekijöiden on mahdollista osallistua. Työnantaja tukee myös ulkopuolista ammatillista kouluttautumista. • Työllisyyspalvelut siirrettiin sosiaali- ja terveystieteiden toimialalta elinkeinopalveluiden kanssa samalle toimialalle (hallintopalveluihin) 1.1.2023 alkaen • Rekrymessut järjestetty Naantalissa helmikuussa • Muuttopalvelun hankinnassa on käytetty työllistämisehtoa • Kesätyöpaikkoja tarjottu kaupungin yksiköissä • Yritystukia myönnetty pitkään työttömänä olleiden työllistämisen tueksi • Etsivän nuorisotyön kautta tavoitettiin osa niistä alle 29v. kuntalaisista, jotka olivat ilman koulutuspaikkaa tai jotka eivät olleet työelämässä. 			
Syrjäytymisen ehkäisy ja yhteisöllisyyden edistäminen	<ul style="list-style-type: none"> • Naantalin kaupunki tukee yhdistysten toimintaedellytyksiä • Naantalin kaupunki tarjoaa monipuolisia ja edullisia harrastusmahdollisuuksia 	<ul style="list-style-type: none"> • 3. sektorin toiminnan laajuus • Yhdistysten määrä • Aikuisten harrastustoiminnan laajuus • Yhdistyksille myönnettyjen avustusten määrä (€/asukas) 	Sivistyspalvelut
TOTEUTUNEET TOIMENPITEET			SUUNTA

- Vaikuttamistoimielimien koordinaatio on keskitetty sivistyspalveluihin. Osallisuutta vahvistetaan aktiivisella toiminnalla.
- Vanhusneuvoston toimintasäännöt laadittu ja hyväksytty, vammaisneuvoston osalta säännöistä päätetään tammikuussa 2024.
- Sivistyspalveluissa avustuksia yhdistyksille jakoivat kulttuuri-, liikunta- nuoriso- ja hyvinvointipalvelut. Avustuksia jaettiin yhteensä noin 10,4 euroa/asukas.
- Paikallisten järjestöjen toimintaa tuettiin myös tarjoamalla edulliseen hintaan tai jopa ilmaiseksi tiloja toimintojen järjestämiseen.
- Eri sektorit pitäneet yhdistysten kanssa säännöllisiä kokoontumisia. Toimintavuonna järjestettiin myös yksi yhteinen yhdistysilta.
- Naantalin opisto järjesti 328 kurssia eri aihepiireistä. Toimintaan osallistui 1246 työkäistä aikuista.
- Opetushallituksen myöntämällä opintoseteliavustuksella tuettiin eläkeläisten, työttömien ja erityisryhmien (kehitysvammaiset) opiskelua. Lisäksi opisto järjesti maksuttomia luentoja, näyttelyitä ja yleisötilaisuuksia.

<p>Palveluiden tavoitettavuus</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Palvelujen tiedotus ja saavuttavuus kuntalaisille myös eri vammaisryhmät huomioiden • Yrittäjien palveluista tiedottaminen näkyvästi (kuntalaisille ja matkailijoille) • Sote-uudistuksen myötä sote-palveluista tiedottaminen (yhdyspintatyöskentely hyvinvointialueen ja kaupungin välillä) • Kaupungin palveluiden sähköinen tavoitettavuus 	<ul style="list-style-type: none"> • Tyytyväisyyskyselyiden toteutuminen (yrittäjät, kuntalaiset) 	<p>Viestintä, elinkeinopalvelut, toimialat (omien palveluidensa osalta)</p>
-----------------------------------	---	--	---

TOTEUTUNEET TOIMENPITEET

SUUNTA

- Naantalin kaupunki ylläpitää palvelutietovarantoa, jossa kaupungin palvelut, asiointikanavat ja -paikat on selkeästi kuvattu.
- Yrittäjien palveluista tiedotetaan asukkaita ja matkailijoita mm. Parasta Naantalista -kampanjan (keskustayritykset) ja Hoods-palvelun (kaikki yritykset) kautta. Lisäksi viestitään Nasta-lehdessä, kaupungin some-kanavissa sekä verkkosivuilla.
- Vuosittainen yritys-kysely toteutettu puhelimitse syksyllä.
- Varhaiskasvatuksessa kehitetty sosiaalisessa mediassa tapahtunutta viestintää asiakkaille.
- Varhaiskasvatuksessa Wilma otettu käyttöön ja toiminnassa.
- Naantalin opiston painettu opinto-ohjelma jaettiin kaikkiin naantalilaisiin koteihin, jolloin tiedotus tavoittaa myös ne, jotka eivät käytä sähköisiä palveluita. Kursseille voi ilmoittautua sekä verkossa (avoinna 24/7) että puhelimitse toimiston aukioloaikoina.
- Naantalin opisto tarjosi verkko- ja hybridiopetusta kielissä ja liikunnassa.

Naantali - VUOSITTAINEN RAPORTTI 2023

Terveet ja hyvinvoivat työikäiset	<ul style="list-style-type: none"> Ehkäisevä mielenterveys- ja päihdetyö Ravitsemusneuvonta Monipuolinen kulttuuritarjonta Kattavat opiston kurssit Monipuoliset liikuntapalvelut 	<ul style="list-style-type: none"> Ehkäisevän mielenterveys- ja päihdetyön suunnitelman tavoitteiden toteutuminen sairauksien yleisyys yms. Opiston kurssien määrä 	Sivistyspalvelut ja yhteistyö hyvinvointialueen kanssa tärkeää (kuten yhdyspinnalla EPT-koordinointi eli ennaltaehkäisevän päihdetyön koordinointi)
TOTEUTUNEET TOIMENPITEET			SUUNTA
<ul style="list-style-type: none"> Työikäisten liikunta ja terveystottumuskysely toteutettiin keväällä 2023 ja niistä saatuja tietoja hyödynnetty toimintojen suunnittelussa. Työikäisten liikuntaneuvonnan suunnittelu aloitettu syksyllä, kun liikuntasuunnittelija aloitti työnsä. Toteutettu Liikkujan Apteekit, testauspäivät ja erilaiset lajikokeilut. Kulttuuripalveluita on tarjottu monipuolisesti kirjastoissa, museossa ja kulttuuritapahtumissa. Mielenterveystyön ja ehkäisevän päihetyön monialainen työryhmä kokoontui 2 kertaa. Naantali ollut mukana Mielenterveyden edistämisen hankkeessa pilottikuntana. Naantalil opiston kurseille osallistuvista merkittävä osa (yli 50 %) oli työikäisiä aikuisia. Liikunnallista elämäntapaa tuettiin järjestämällä liikuntaa yhteensä 59 kurssia, 1006 tuntia. 			
Maahanmuuttajien työllistymisen edistäminen	<ul style="list-style-type: none"> Maahanmuuttajien kotoutumisen edistäminen: Raision kanssa yhteinen maahanmuuttokoordinaattori/ seutuohjaaja Joustavasti työhön - hankkeeseen osallistuminen 	<ul style="list-style-type: none"> Maahanmuuttajien työllisyysaste 	Työllisyyspalvelut
TOTEUTUNEET TOIMENPITEET			SUUNTA
<ul style="list-style-type: none"> Naantalil ja Raision kaupunkien välinen yhteistoimintasopimus maahanmuuttajien kotouttamisen järjestämisestä on toimeenpantu vuonna 2023. Sopimuksen mukaan Raision maahanmuuttokoordinaattori vastaa Naantalil kotoutumispalveluiden asiaskastyöstä 50 %:n työpanoksella. Yhteistoiminta on ollut toimiva ratkaisu. Naantalil kaupunki osallistui Joustavasti työhön -hankkeeseen. Vuonna 2023 aloitettiin uuden seudullisen hankkeen suunnittelu, jonka tavoitteena on luoda työperäisen maahanmuuton alueellinen toimintamalli. 			
Työllisyyden edistäminen	<ul style="list-style-type: none"> Palkkatuella työllistäminen Työllistämisen kuntalisen myöntäminen Kesä- ja kausityösetelin myöntäminen Kaupungin kesätyöpaikkojen tarjoaminen 	<ul style="list-style-type: none"> Palkkatuella työllistettyjen määrä Myönnettyjen kuntalisen määrä Myönnettyjen kausi- ja kesätyöseteleiden määrä Kaupungin kesätyöpaikkojen määrä 	Työllisyyspalvelut
TOTEUTUNEET TOIMENPITEET			SUUNTA

- Vuonna 2023 työllisyyspalveluiden työllisti palkkatuella yhteensä 27 henkilöä (näistä 11 työsuhde oli alkanut vuonna 2022 ja jatkui vuodelle 2023).
- Rekrylisää (työllistämisen kuntalisä) on myönnetty yhteensä neljä tukikuukautta.
- Kesätyöseteleitä myönnettiin yhteensä 80 nuoren palkkaamiseen ja kausityöseteleitä viiden nuoren palkkaamiseen.
- Naantalín kaupungin omia kesätyöpaikkoja oli avoinna 89, joista toteutui 75.

IKÄIHMISET

TAVOITE	SUUNNITELLUT TOIMENPITEET	ARVIOINTI JA SEURANTA	VASTUUTAHOT
Mahdollistetaan toiminnallista arkea ja kodin ulkopuolella liikkumista omaehtoisella asumisen suunnittelulla ja erilaisilla ratkaisulla	<ul style="list-style-type: none"> • Edistetään turvallista lähiympäristöä • Tuetaan ympäristöratkaisulla toimintakykyä (esim. toimiva julkinen liikenne, asumispalvelut) • Ylläpidetään yhteistyötä järjestöjen, seurojen ja vapaaehtoisten välillä 	<ul style="list-style-type: none"> • Julkisen liikenteen verkosto • Lähipalvelut • Kotona asuvat yli 75-vuotiaat % vastaavan ikäisestä asuntoväestöstä 	Tekniset palvelut, sivistyspalvelut
TOTEUTUNEET TOIMENPITEET			SUUNTA
<ul style="list-style-type: none"> • Järjestetty seudullista ja sisäistä joukkoliikennettä osana Föli-alueetta. Erityisenä joukkoliikennepalveluna on käytössä kutsubussi Manner-Naantalissa, Luonnonmaalla ja Rymättylän alueella. • Luotu edellytyksiä Väyläviraston kanssa raideliikenteen aloittamiseksi Naantalín. Vaadittavien ratasuunnitelmien laatiminen radan perusparantamiseksi ja sähköistämiseksi sekä asemalaiturin rakentamiseksi on käynnissä. • Sivistyspalvelut on järjestänyt erilaisia kokoontumisia mm. eläkeläisjärjestöjen kanssa. • Naantalín kaupunki aloitti Voimaa vanhuuteen -toiminnan, jonka tavoitteena on tuottaa liikuntapalveluita kotona asuville ikäihmisille (tasapaino- ja voimaharjoittelu). 			
Ikääntyneiden osallisuus arjessa toteutuu	<ul style="list-style-type: none"> • Ikäihmiset mukaan päätöksentekoon 	<ul style="list-style-type: none"> • Järjestetyt keskustelufoorumit ja annetut/pyydyt lausunnot/kannanotot 	Sivistyspalvelut, hallintopalvelut
TOTEUTUNEET TOIMENPITEET			SUUNTA
<ul style="list-style-type: none"> • Vanhusneuvosto on kokoontunut aktiivisesti ja osallistanut ikäihmisiä ajankohtaisiin aiheisiin. • Vanhusneuvosto on ollut mukana Ikäystävällinen Naantali- ohjelman päivitystyöhössä ja neuvostoa on kuultu mm. Kreivinniittyn järjestötilan remontin osalta. • Liikuntapalvelut on tuottanut liikuntapalveluita vanhusneuvoston kanssa sekä keskustan että saariston alueella. 			

VAPAA-AIKA

TAVOITE	SUUNNITELLUT TOIMENPITEET	ARVIOINTI JA SEURANTA	VASTUUTAHOT
Toimitaan avoimesti ja osallistavasti	<ul style="list-style-type: none"> Nuorisovaltuuston laajempi kuuleminen päätöksenteossa Osallistetaan seuroja ja yhdistyksiä päätöksenteon valmistelussa, seuraparlamentti Tehdään moniammatillista yhteistyötä Toimitaan avoimesti kuntalaisille 	<ul style="list-style-type: none"> Päätöksentekuelinten (mm. nuorisovaltuusto) lausuntopyyntöjen määrä Osallistavien tilaisuuksien määrä Vapaaehtoistehtävien määrä Naantalissa 	Kaikki toimialat
TOTEUTUNEET TOIMENPITEET			SUUNTA
<ul style="list-style-type: none"> Nuorisovaltuustoa, vanhusneuvostoa ja vammaineuvostoa on kuultu aktiivisesti asioiden suunnitteluvaiheessa. Uuden nuorisovaltuuston vaalit pidettiin syksyllä 2023. Ehdokkaina oli 15 ja saatu yhteisäänimäärä oli noin 450. Uusi nuorisovaltuusto aloittaa toimintansa tammikuussa 2024 ja tässä kokouksessa päätetään nuorisovaltuuston säännöistä. Nuorisotyössä pyydetty nuorilta aktiivisesti toiveita tapahtumista, retkistä ym. Nuorille suunnatuista tapahtumista ja retkistä pyydetty myös säännöllisesti asiakaspalautetta. Nuorisotalotoiminnassa järjestetty säännöllisiä palavereja nuorten kanssa. Näissä pyydetty nuorten kommentteja esim. talon teemailloista. Seuraparlamentti kokoontui vuoden aikana kolme kertaa. Liikuntapalvelut järjesti kaupunkilaisille liikuntaan ja hyvinvointiin liittyvä kyselyn, jonka tulosten perusteella palveluita suunnitellaan. Liikenneturvallisyöryhmässä on edustajat kaikista kaupungin hallinnonaloista sekä kaupungin ulkopuolisista tahoista mm. Varha, ELY-keskus, Liikenneturva ja Poliisi. Kirjasto organisoii vapaaehtoisia lukemaan eri ryhmille. Naantalin opisto toteutti kuntalaisille asiakaskyselyn, jossa sai esittää kurssi- ja luentotoiveita sekä ehdotuksia toiminnan kehittämiseksi. 			
Aktivoidaan kuntalaisia	<ul style="list-style-type: none"> Monikanavainen viestintä Kirjaston tilojen monipuolinen käyttö Vapaaehtoistyö.fi käytön lisääminen 	<ul style="list-style-type: none"> Osallistujamäärät 	Kulttuuripalvelut, kaikki toimialat
TOTEUTUNEET TOIMENPITEET			SUUNTA

<ul style="list-style-type: none"> • Kirjasto-nuorisotyö aktivoitunut vuoden aikana; yhteiset tapahtumat ja koulutukset nuorille. Nuorisotyöntekijä ollut säännöllisesti läsnä kirjastossa. • Liikuntapalveluista on viestitty monipuolisesti eri kanavissa. • Liikuntapalveluissa toteutettu Talvi-, kesä- ja syyslukkujakampanjat, joissa liikuuttiin yhteensä 54 858 km. • Liikuntapalvelut toteuttaneet eri ikäisten harrastekalenterin. • Kirjaston tiloissa järjestetty 196 tapahtumaa vuoden aikana, osallistujia 2330 henkilöä. Lisäksi käyttäjäkoulutuksia järjestetty 111, joihin osallistui 1208 henkilöä. • Museon tapahtumiin osallistui 1838 henkilöä. • Kulttuuritapahtumiin osallistui 21376 henkilöä. • Naantalin opisto järjesti 328 kurssia eri aihepiireistä. Toimintaan osallistui 365 lasta ja nuorta, 1246 työikäistä aikuista ja 681 yli 65-vuotiasta. Kurssilaisten määrä (brutto) yhteensä 4182, sillä moni osallistuu useammalle eri kurssille. 			
Kulttuuri- ja vapaa-aikatilojen kehittäminen	<ul style="list-style-type: none"> • Museon Humpin tilankäyttöä kehitetään • Etsitään aktiivisesti kulttuuriyhdistyksille sopivia tiloja • Tilaselvitys sopivista tiloista • Nuorisotila keskustaan • Kalevanniemen liikuntahallin rakentaminen 	<ul style="list-style-type: none"> • Humppi on kunnostettu • Kulttuuriyhdistykset toimivat soveltuviissa tiloissa • Tila osoitettu nuorisolle keskustassa • Liikuntatilojen käytettävissä olevat tuntimäärät säilyvät vähintään samana 	Kaikki toimialat
TOTEUTUNEET TOIMENPITEET			SUUNTA
<ul style="list-style-type: none"> • Kalevanniemen liikuntahallin suunnittelu eteni aikataulun mukaisesti. • Liikuntatilojen käytettävissä oleva tuntimäärä lisääntyi Luonnonmaan perhetalon valmistumisen myötä (liikuntasali, tanssisali, kuntosali). • Liikuntavälineiden lainaus kuntalaisille (lumikengät, retkiluistimet, suplaudat, kävelysauvat, retkireppu). • Kreivinniityn ylätalo remontoitu järjestöjen käyttöön; ns. järjestötalo. Aktiivinen toiminta alkanut elokuussa 2023. • Osa Humpin yleisötiloista kunnostettu jo vuonna 2022, lopun suunnittelu siirtyi vuodelle 2024. 			
Monialaisen nuorisotyön organisointi	<ul style="list-style-type: none"> • Seudullisen ryhmän lisäksi perustetaan Naantaliin monialainen ryhmä 	<ul style="list-style-type: none"> • Ryhmä on nimetty ja se kokoontuu säännöllisesti. 	Vapaa-aikapalvelut
TOTEUTUNEET TOIMENPITEET			SUUNTA
<ul style="list-style-type: none"> • Nuorisolain 9§:n mukaisen monialaisen verkoston alueellinen kehittämistyö alkanut syksyllä 2023. Mukana Raision, Naantalin, Mynämäen, Maskun ja Nousiaisten kunnat. Ensimmäiset viralliset kokoontumiset ajoittuvat vuoden 2024 alkuun. Näissä läsnä edustus poliisista, puolustusvoimista, te-toimistosta, Varhasta, opetuspalveluista, nuorisopalveluista ja seurakunnista. 			
Lasten- ja nuorten kulttuuritarjonnan lisääminen	<ul style="list-style-type: none"> • Yhteisötaitelija luo uusia toimintatapoja lasten- ja nuorten kulttuuritarjontaan yhteistyössä 3. sektorin kanssa 	<ul style="list-style-type: none"> • Toteutuneiden projektien määrä ja osallistujat 	Kulttuuripalvelut
TOTEUTUNEET TOIMENPITEET			SUUNTA

<ul style="list-style-type: none"> • Yhteistyötä on tehty pääasiassa varhaiskasvatuksen ja koulujen kanssa. Lisäksi hankkeita on toteutettu yhdessä kirjaston, museon ja nuorisopalveluiden kanssa. Projekteja oli 25 ja niihin osallistui 1371 lasta ja nuorta. • Opiston alaisuudessa toimivassa kuvataidekoulussa (taiteen perusopetus) opiskeli 139 lasta- ja nuorta. Lisäksi järjestettiin teatteri-ilmaisun ja sirkustaiteen kurssit, jolle osallistui 24 alakouluikäistä lasta. Lapsille ja nuorille järjestettiin harrastetakuulla legoanimaatiokurssi sekä maalaus- ja elokuvakerhot, joihin osallistui 47 lasta ja nuorta. 			
Kuntalaisten liikunnan määrä lisääntyy ja liikkumattomien määrä vähenee	<ul style="list-style-type: none"> • Liikkumattomien aktivoiminen • Harrastamisen Suomen malli • Soveltavan liikunnan kuntarajat ylittävä toiminta lisääntyy 	<ul style="list-style-type: none"> • Kuntalaisten liikunnan määrä 	Liikuntapalvelut
TOTEUTUNEET TOIMENPITEET			SUUNTA
<ul style="list-style-type: none"> • Harrastamisen Suomen mallin toiminnassa koulujen liikuntaseikkailukerhojen määrää on lisätty, uimahallikuljetuksia markkinoitu alakouluikäisille. • Alakoulujen harrastusetsivätoiminta kahdella alakoululla aktivoi liikkumattomia lapsia. 			
Hyvinvointiliikkeen toteutuminen sekä saaristokulttuurin hyödyntäminen kouluissa ja harrastustoiminnoissa	<ul style="list-style-type: none"> • Liikuntaneuvonta kaiken ikäisille • Liikkuva- ohjelmat 	<ul style="list-style-type: none"> • Toteutuneet liikuntaneuvontapolut ja Liikkuva-ohjelmat • Järjestetyt tapahtumat/kurssit kuten veneily- ja kalastuskerhot 	Liikuntapalvelut, varhaiskasvatus, koulu, lukio
TOTEUTUNEET TOIMENPITEET			SUUNTA
<ul style="list-style-type: none"> • Hyvinvointiliike toteutunut ikäihmisten osalta • Liikkuvat -ohjelmista toteutunut liikkuva varhaiskasvatus, liikkuva perhe, liikkuva koulu, liikkuva opiskelu ja ikiliikkuja. • Liikkuva ja hyvinvoiva perhe -toiminta toteutui luontoliikunnan merkeissä. • Saaristokasvatuksen kehittämistyö on aloitettu. Toteutettu ideointityöpaja sekä ohjausryhmän tapaamisia. 			

ASUMINEN JA YMPÄRISTÖ

TAVOITE	SUUNNITELLUT TOIMENPITEET	ARVIOINTI JA SEURANTA	VASTUUTAHOT
Asuminen ja palvelut saavutettavissa eri liikkumismuodoilla (kävely, pyöräily, joukkoliikenne, auto) kaikille käyttäjäryhmille; palvelut huomioidaan uusia alueita suunniteltaessa	<ul style="list-style-type: none"> • Laaditaan pyöräilyn ja kävelyn kehittämissuunnitelma • Pyritään aktiivisesti taajamarakenteen täydentämiseen olemassa olevat palvelut (ml. lähiluonto) huomioiden • Tehdään jatkuvaa palveluverkon suunnitelmatyötä • Keskustan pääreittien esteettömyyskartoitus 	<ul style="list-style-type: none"> • Pyöräilyn ja kävelyn kehittämissuunnitelma hyväksytty - toimenpiteistä valtaosa toteutettu viim. 2025 loppuun mennessä • Kaavoitusohjelmassa on täydennysrakentamista tavoittelevia kaavoja • Katujen saneerauksen yhteydessä korjattu esteettömyyteen liittyvät puutteet 	Yhdyskuntatekniikka, kaavoitus ja maankäyttö
TOTEUTUNEET TOIMENPITEET			SUUNTA
<ul style="list-style-type: none"> • Pyöräilyn ja kävelyn kehittämissuunnitelma on hyväksytty kaupunginhallituksessa 15.5.2023. Kehittämissuunnitelmassa toimenpiteet jakautuvat usean vuoden ajalle. • Tullikadun rakentamisessa on parannettu merkittävästi esteettömyyttä sekä rakennettu opastelaatat näkörajoitteisten liikkumista helpottamaan. • Määriteltiin keskusta-alueen esteettömät pääreitit ja niille tavoitekriteerit. • Laadittiin taajamarakennetta täydentävät asemakaavat Taimonrantaan ja Luonnonmaan Perhetalon alueelle. 			
Joukkoliikennepalvelujen kehittäminen Luonnonmaalla lisääntyvän asumisen tarpeita vastaavasti	<ul style="list-style-type: none"> • Luonnonmaan joukkoliikenteen reittien parantaminen 	<ul style="list-style-type: none"> • Matkamäärien kehittyminen 	Yhdyskuntatekniikka
TOTEUTUNEET TOIMENPITEET			SUUNTA
<ul style="list-style-type: none"> • Luonnonmaan joukkoliikenteen reittien täydentämisen mahdollistavien katujen rakentaminen on käynnissä. Luonnonmaan joukkoliikenteen muutokset suunnitellaan vuoden 2024 kesään mennessä ja otetaan käyttöön uusien katujen valmistumisen jälkeen syyskaudella 2024. 			
Toimiva infra ja liikenne, myös esim. ilmastonmuutoksen ja turvallisuusympäristön uhkiin varautuminen	<ul style="list-style-type: none"> • Naantalin liikenneturvallisuussuunnitelman toimenpiteiden toteuttaminen • Tulvariskin huomioiminen sekä tulvariskikohteiden poistaminen ja uusilla alueilla ennakoiminen; väestösuojautumiskysymysten huomioiminen 	<ul style="list-style-type: none"> • Liikenneturvallisuuspuutteiden parantaminen vuosittain • Liikenneturvallisuussuunnitelman liittäminen osaksi hyvinvointisuunnitelmaa • Kaivokadun hulevesiverkosto parannettu vuoteen 2025 mennessä 	Yhdyskuntatekniikka, Hyvinvointikoordinaattori
TOTEUTUNEET TOIMENPITEET			SUUNTA

Naantali - VUOSITTAINEN RAPORTTI 2023

<ul style="list-style-type: none"> • Liikenneturvallisuuksuunnitelma hyväksyttiin teknisessä lautakunnassa 8.1.2023. Parantamistoimenpiteitä tehtiin. mm. Pirttiluodontiellä ja suojateillä. • Kaavoituksen yhteydessä laaditaan kunnallistekniikan yleissuunnitelma, jossa yhtenä suunniteltava asiakokonaisuutena on hulevedet ja tulvariskikohteiden tunnistaminen. • Kaivokadun saneeraus ja hulevesiverkon uudistaminen käynnistyy taloussuunnitelman mukaan vuonna 2025. 			
Ympäristön turvallisuutta tukevat asiat, kuten yhteisöllisyyden tukeminen maankäytön/asumisen hankkeissa sekä laajemmin ympäristön suunnittelussa (esim. eri ihmisryhmien kohtaamisten mahdollistaminen; segregaatoin ehkäiseminen)	<ul style="list-style-type: none"> • Eri asumismuotojen huomioiminen kaavoituksessa ja rakentamisessa, myös esim. tontinluovutusehdoissa a/- kilpailuissa 	<ul style="list-style-type: none"> • Asunto-ohjelman seuranta; mittaroinnin kehittäminen uudistettuun ohjelmaan vuosille 2023-26 	Yhdyskuntatekniikka, kaavoitus ja maankäyttö
			SUUNTA
<ul style="list-style-type: none"> • Asuminen ja palvelut saavutettavissa eri liikkumismuodoilla (kävely, pyöräily, joukkoliikenne, auto) kaikille käyttäjäryhmille; palvelut huomioidaan uusia alueita suunniteltaessa. • Vuoden 2023 aikana on luovutettu myymällä kerrostalotontti Luonnonmaan perhetalon alueelta asumisoikeusasumiseen ja kohde on parhaillaan rakenteilla. • Luonnonmaan palvelutalotontin maanvuokrasopimus on allekirjoitettu ja hanke on edennyt rakennuslupavaiheeseen. Palvelutalo tulee tarjoamaan palveluasumista ja tehostettua palveluasumista. • Vuoden 2023 aikana on luovutettu asuin- ja erillispientalopientalotontteja asuntomessualueen pohjoispuolelta, perhetalon alueelta ja murikosta. Kaupunki markkinoi aktiivisesti jatkuvassa haussa olevia tonttejaan. • Uudistetun asunto-ohjelman tavoitteita on edistetty vuoden 2023 aikana. Kaupunki on mm. luopunut vesihuollon ennakkoliittymismaksuista ja uudistanut liittymismaksutaksan. • Kaavoituksessa yleisten alueiden suunnittelulle on luotu edellytyksiä mm. Taimonrannan ranta-alueiden toimintojen kehittämiseksi. 			
Viihtyisä ja terveellinen elinympäristö	<ul style="list-style-type: none"> • Asuinalueita suunniteltaessa pyritään huomioimaan luonnonympäristö sekä suunnittelemaan mahdollisimman toimivaa ja viihtyisää uusympäristöä, kuten puistot ym. hoidetut virkistysalueet 	<ul style="list-style-type: none"> • Ympäristöohjelman seuranta • Vesistöjen tilan sekä kaupungin ilmanlaadun seuranta 	Kaavoitus ja ympäristönsuojelu
TOTEUTUNEET TOIMENPITEET			SUUNTA
<ul style="list-style-type: none"> • Ympäristöohjelman toteumaa seurataan vuosittain. Yhteenveto toteumasta laadittu vuosista 2020-2022. • Osallistutaan Turun seudun ilmanlaadun tarkkailututkimuksiin. Turun merialueen veloitettarkkailututkimuksia tehty vuosittain. Lisäksi kaupunki on teettänyt Naantalin merialueella rannikkovesien laadun tutkimuksia nk. Coastrider-menetelmää käyttäen. • Perhetalo II asemakaava on tullut voimaan. Kaavassa lähtökohtana on ollut lähivirkistysalueiden hyvä saavutettavuus. Puistojen toteuttamissuunnitelmat ovat valmiit ja lähiliikuntapaikka on valmistunut 2023. 			

3.1 Painopisteiden, tavoitteiden ja toimenpiteiden arviointi vuodelta 2023

1. Asiakaslähtöinen varhaisen tuen toimintamallin luominen perhekeskus-yhteistyönä ei ole kaupunkitasolla toteutunut. Naantalin kaupungin varhaiskasvatuksen perheohjaajan työ päättyi marraskuussa 2023.

2. Liikuntapalveluiden toiminta on aktiivisen työn johdista monipuolistunut ja kohdistunut koko Naantalin alueelle. Vuoden aikana on järjestetty mm. useita eri liikuntaryhmiä, lajikokeiluja, kuntosalivuoroja, testauksia ja uimahallikuljetuksia. Liikuntapalvelut on tuottanut myös kohtaamispaikan lapsiperheille järjestämällä ipanariehat keskustassa sekä Merimaskussa ja Rymättylässä. Viestintää on tehostettu julkaisemalla eri ikäryhmien liikuntakalenterit sekä tehostamalla sosiaalisen median käyttöä sekä ennako- että jälkimarkkinoinnissa.

Liikuntaneuvontaa ei pystytty aloittamaan henkilöstövajauksen vuoksi.

3. Kulttuuripalveluiden osalta suunnitellut toimenpiteet ovat toteutuneet erittäin hyvin tarkasteltaessa kaikkien tapahtumien ja Naantalin opiston kurssien määrää.

Yhteisötaiteilija palkattiin määräajaksi kaupungin saaman perintörahan avulla. Hänen työnsä on erinomainen panos lasten ja nuorten kulttuuritoiminnassa.

Monipuolista yhdistysten järjestämää kulttuuritoimintaa myös kuntalaisille mahdollistava, yhdistysten toivoma kulttuuritalo ei toteutunut.

4. Hyvinvointia edistetään lukiossa opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti moniammatillisena yhteistyönä.

5. Keskustan uusiutuminen on mahdollistanut myös katurakenteiden uudelleen rakentamisen ja nykyistä paremmin jalankulun ja pyöräilyn huomioimisen.

Luonnonmaalla pääasiassa liikennöivän linjan N7 matkustajamäärä kasvoi 15 %:ia vuonna 2023 vuoteen 2022 verrattuna, joka indikoi parhaillaan tapahtuvaa voimakasta Luonnonmaan asukasmäärän kasvua.

Ympäristöohjelman toteumaa seurataan vuosittain, toteumasta on laadittu yhteenveto vuosista 2020-2022.

6. Naantalin kaupunki ylläpitää palvelutietovarantoa, jossa kaupungin palvelut, asiointikanavat ja -paikat on selkeästi kuvattu.

7. Nuorisotila keskustaan ei toteutunut. Nuorisopalveluiden toimintaa järjestettiin kuitenkin Karvetin, Rymättylän ja Livonsaaren nuorisotiloissa.

Mielenterveys- ja päihdetyön suunnitelma

Mielenterveys- ja päihdetyön suunnitelman tavoitteita ja toteutuneita toimenpiteitä tarkastellaan hyvinvointikertomuksen yhteydessä. Tavoitteet löytyvät kohdasta 4, mielenterveys- ja päihdetyön suunnitelma. Naantalin mielenterveystyön ja ehkäisevän päihdetyön työryhmä on tarkastellut tavoitteita helmikuussa 2024 vuoden 2023 toimenpiteiden osalta. Suunnitellut toimenpiteet ovat pääosin toteutuneet. Henkilöstön kouluttaminen on tavoite (kaikissa ikäryhmissä), joka kaippaa vielä jatkotoimenpiteitä vuosina 2024-2025.

3.2 Johtopäätökset ja toimenpide-ehdotukset

1. Kunnan ja hyvinvointialueen yhteistyönä tulee rakentaa kuntakohtainen lasten ja lapsiperheiden laaja-alaista hyvinvointia tukeva varhaisen tuen toimintamalli.

2. Liikuntaneuvonnan suunnitelma valmistui ja asiakkaiden vastaanotto työikäisten liikuntaneuvonnan osalta aloitetaan keväällä 2024.

3. Kulttuuritaloksi soveltuvan tilan etsiminen jatkuu tilapalveluiden kanssa. Yhteisötaiteilijan määräaikaisuus tulee päättyämään 31.12.2024.

4. Erityistä huomiota on kiinnitetty ja kiinnitetään edelleen jatkossa osallisuuden kokemuksen lisäämiseen ja koulu yhteisöön kiinnittymiseen.

5. Keskustan suunnittelu jatkuu vuonna 2024 bussiterminalin ja ydinkeskustan virestä kulkevan Aurinkotien jatkeen osalta. Hankkeiden toteuttaminen rauhoittaa ydinkeskustaa autoliikenteeltä ja muodostaa uusia asuinkortteleita palvelujen välittömään läheisyyteen.

Luonnonmaan uusilla käynnissä olevilla asemakaavahankkeilla luodaan edellytyksiä monipuoliseen asuntotarjontaan.

Ympäristöohjelman toimenpiteiden toteutumista seurataan myös talousarvion kautta. Vesiensuojeluun on kaupunginvaltuusto osittanut vuosittain erillisen määrärahan ja tavoitteena on tehdä suunnitelma Naantalin saaristomeren parantamistoimista.

6. Kaupungin verkkopalvelussa sähköisen asioinnin ja helppokäyttöisyyden kehittäminen ovat tärkeässä asemassa. Palvelutietovarannon palveluiden ja asiointikanavien kuvaukset on jatkossakin pidettävä ajan tasalla, sillä siellä oleva kaupunkikohtainen palvelutieto on hyvinvointialueen verkkopalvelun tietoperusta. Yhdyspintatyöskentely hyvinvointialueen ja kunnan kanssa on kehittämisen keskiössä hyvinvointia edistävien palveluiden saavutettavuuden kannalta.

7. Nuorisotila keskustaan ei kuulu lähivuosien investointisuunnitelmaan.

4 HYVINVOINNIN EDISTÄMISTÄ TUKEVAT OHJELMAT JA SUUNNITELMAT

[Kaupunkistrategia](#)

[Taloussuunnitelma](#)

[Mielenterveys- ja päihdetyönsuunnitelma](#)

[Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma](#)

[Perusopetussuunnitelma](#)

[Lukion opetussuunnitelma](#)

[Naantalin kaupungin kotouttamisohjelma](#)

[Ympäristöohjelma](#)

[Asunto- ja maapoliittinen ohjelma](#)

[Elinvoimaohjelma](#)

[Kaavoitusohjelma](#)

[Ikäystävällinen Naantali- ohjelma](#)

[Varsinais-Suomen alueellinen hyvinvointikertomus](#)

5 HYVINVOINTISUUNNITELMAN VASTUUTAHOT JA LAATIJAT

Hyvinvointisuunnitelman vastuutahoina ovat kaupunginjohtaja sekä toimialajohtajat.

Hyvinvointisuunnitelmaa 2023-2025 ovat olleet laatimassa:

- Sivistysjohtaja Kimmo Kuusimäki
- Perusturvajohtaja Iiro Pöyhönen
- Vapaa-aikapalvelupäällikkö Eija Laurila
- Johtava hoitaja Hannele Nikander-Tuominen
- Perhepalveluiden päällikkö Liisa Hankavuori
- Varhaiskasvatusjohtaja Kaisa Rantala
- Museonjohtaja Anne Sjöström
- Johtava rehtori Vesa Malin
- Johtava koulupsykologi Cecilia Forsman
- Liikuntapalvelupäällikkö Maija Puolakanaho
- Hoito- ja vanhuspalvelujen johtaja Taina Lahtiola
- Varhaiskasvatuksen esimies Ritva Parviainen
- Yhdyskuntatekniikan päällikkö Mika Hirvi
- Maankäyttöpäällikkö Tuomas Lindholm
- Lukion rehtori Eija Mäenpää
- Työllisyyspäällikkö Jani Välimäki
- Ympäristöpäällikkö Saija Kajala
- Kaupunginrkkitehti Kaisa Äijö
- Viestintä- ja kehittämispäällikkö Tiina Rinne-Kylänpää
- Elinkeinopäällikkö Lassi Rosala
- Gerontologinen sosiaalityöntekijä Riitta Laakso
- vs. soveltavan liikunnan ohjaaja ja hyvinvointikoordinaattori Marika Lineri
- soveltavan liikunnan ohjaaja ja hyvinvointikoordinaattori Heidi Suominen

6 VUOSITTAISEN KERTOMUKSEN HYVÄKSYMINEN

Vuosittainen hyvinvointikertomus 2023 on hyväksytty Naantalin kaupunginvaltuustossa 2.9.2024.

Hyväksytty valtuustossa osaksi toiminnan ja talouden suunnittelua: 02.09.2024

7 INDIKAATTORIT

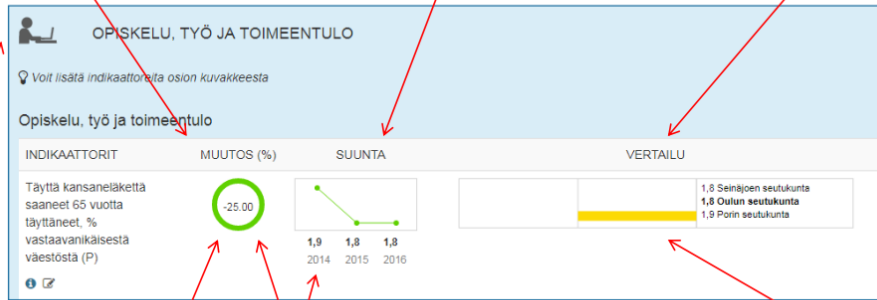
Sähköinen hyvinvointikertomus: indikaattoritiedon tulkinta
Versio 6.9.2017

Indikaattoritiedon tulkinta

Indikaattoriarvon suhteellinen muutos
(ilmaistaan aina prosentteina; vuosiraportissa verrataan edeltävän vuoden, laajassa kertomuksessa viiden vuoden takaiseen arvoon; alla oleva esimerkki laajasta kertomuksesta)

Viime vuosien kehitys
(indikaattoriarvot)

Viimeisin indikaattoriarvo omassa kunnassa ja vertailukunnissa sekä tämän mukainen järjestys ja vertailu
(oma organisaatio lihavoituna)

Ympyrän kehän vahvuus ilmaisee muutoksen voimakkuutta – mitä paksumpi ympyrän kehä, sitä suurempi muutos.

Ympyrän kehän ja suuntakuvaajan väri riippuu tapahtuneesta muutoksesta ja indikaattorin arvotuksesta (onko muutos arvioitu tai arvotettu myönteiseksi vai kielteiseksi asiaksi; arvotusta muutetaan indikaattorien muokkaustilassa).

Keltainen väri kertoo, että oman kunnan ero vertailukuntaan on alle 10 prosenttia.

ARVOTUS

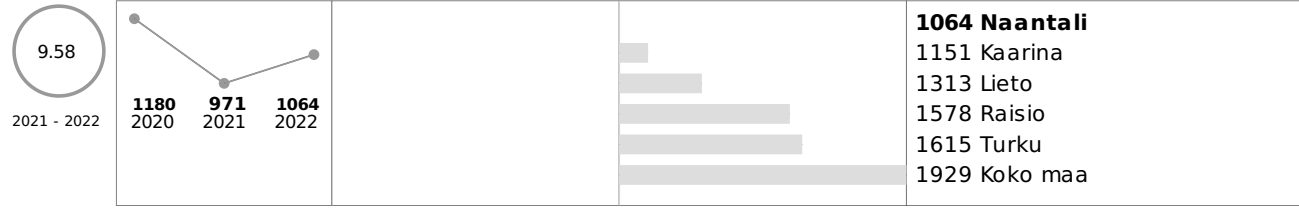

TALOUS JA ELINVOIMA

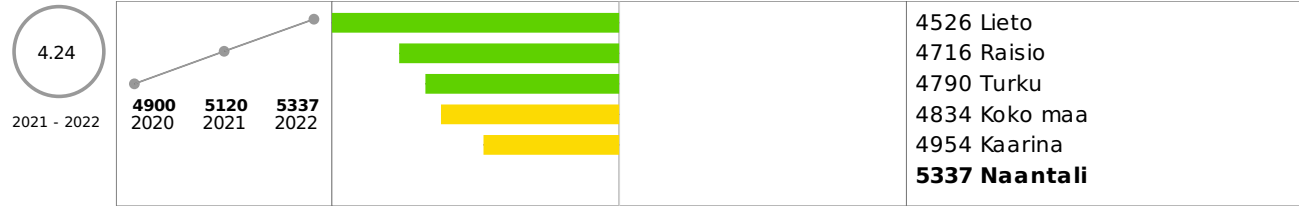
Talous

Tulot

Valtionosuudet yhteensä euroa / asukas

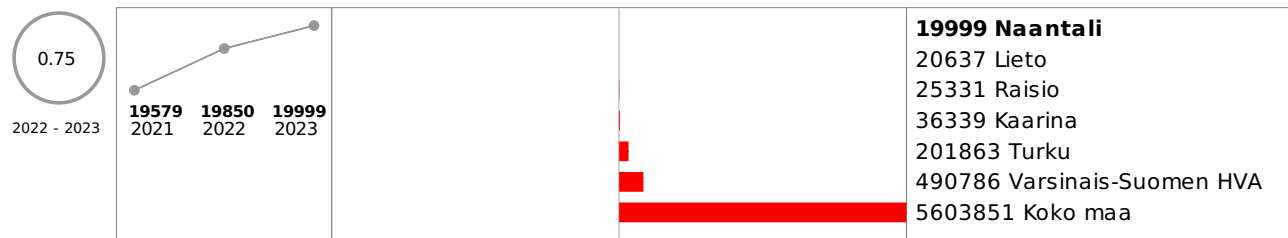
Verotulot, euroa / asukas

Elinvoima

Väestö

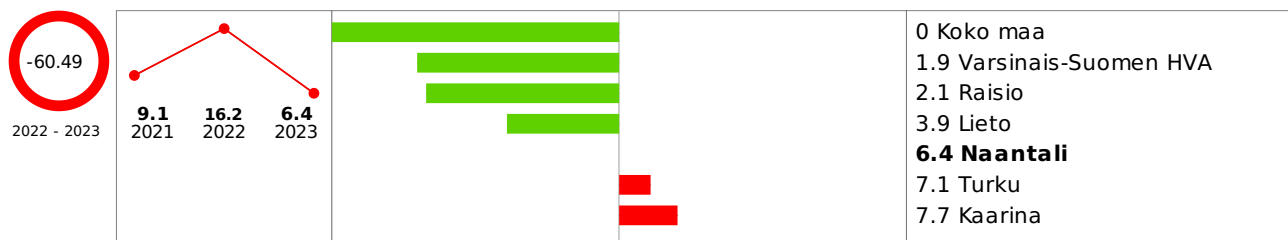
Väestö 31.12.

Huoltosuhte, demografinen

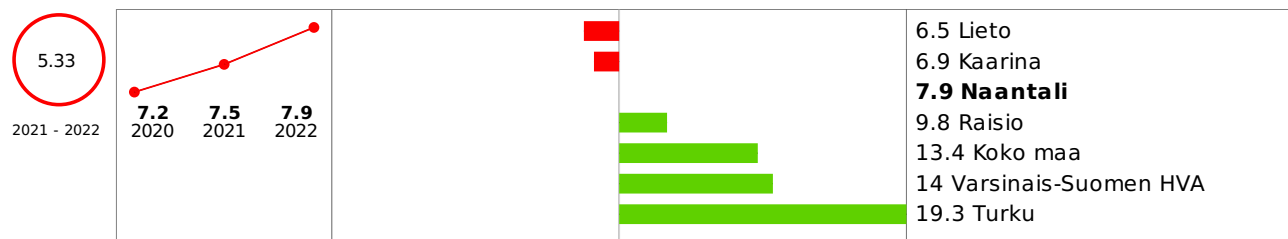

Kuntien välinen nettomuutto / 1 000 asukasta

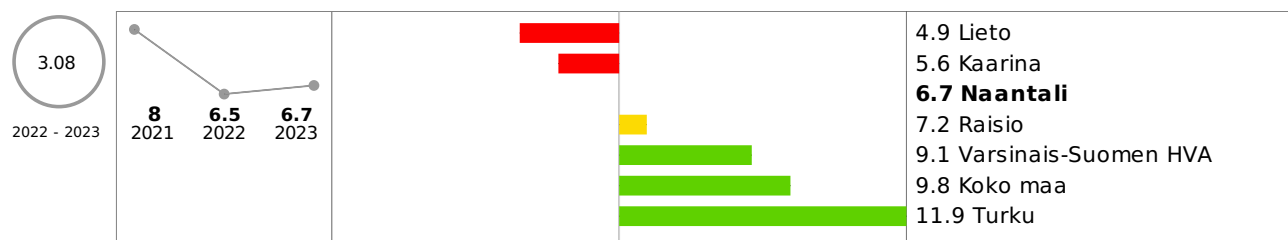

Elinvoima

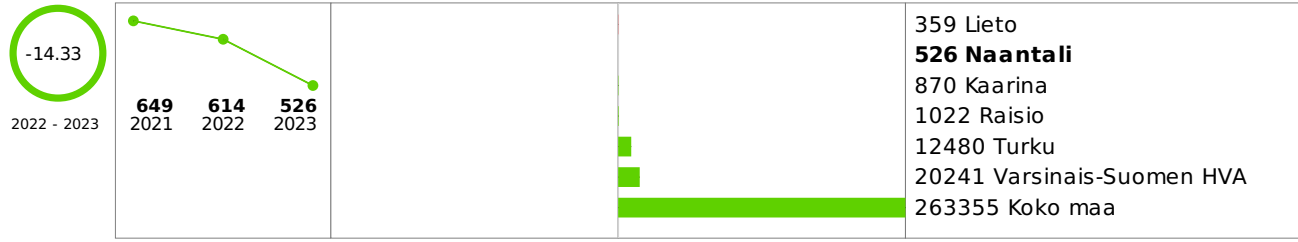
Kunnan yleinen pienituloisuusaste

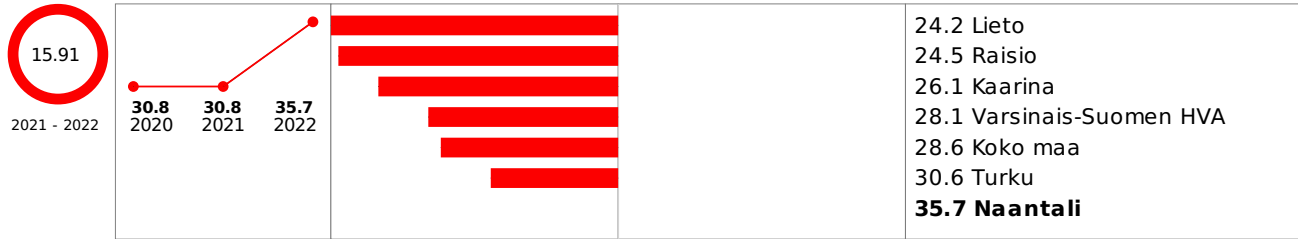
Työttömät, % työvoimasta

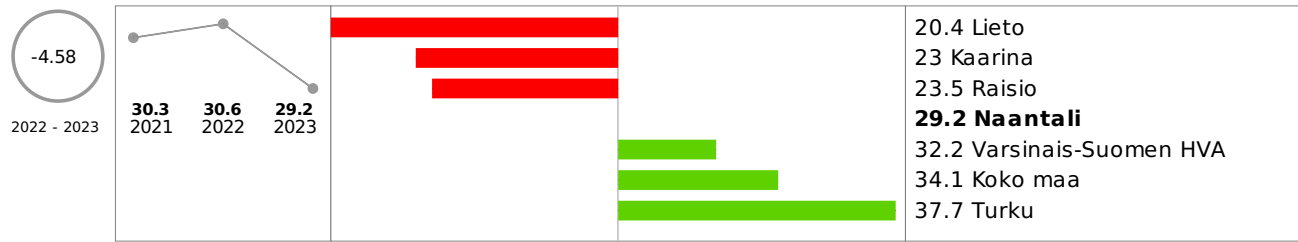
Toimeentulotukea saaneet kotitaloudet vuoden aikana yhteensä

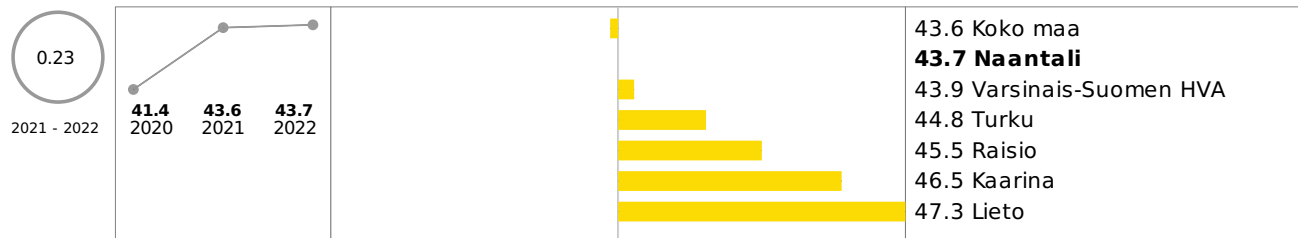
Gini-kerroin, käytettävissä olevat tulot

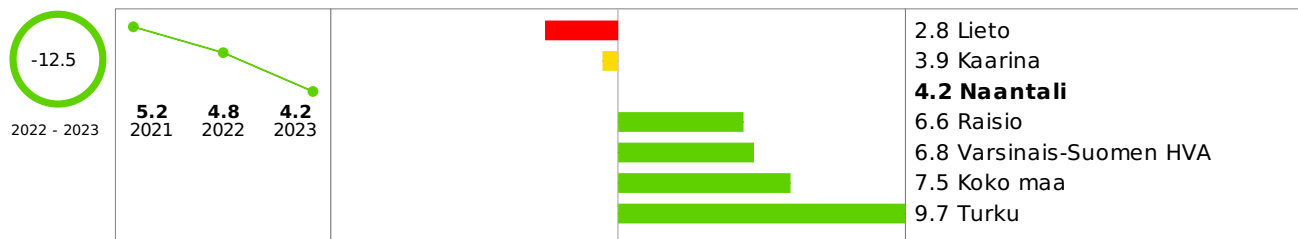
Pitkäaikaistyöttömät, % työttömistä

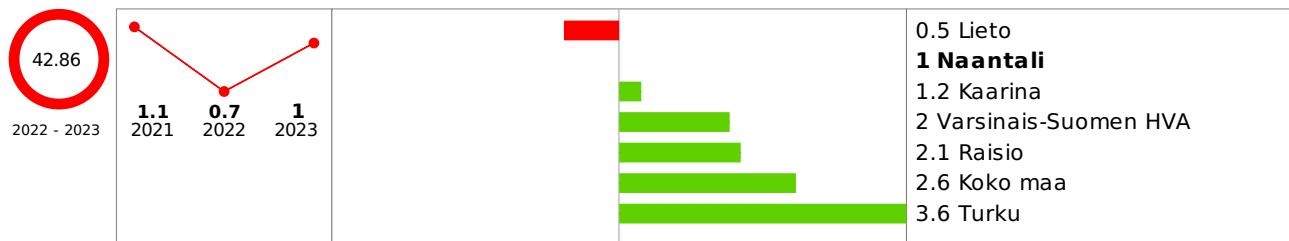
Työlliset, % väestöstä

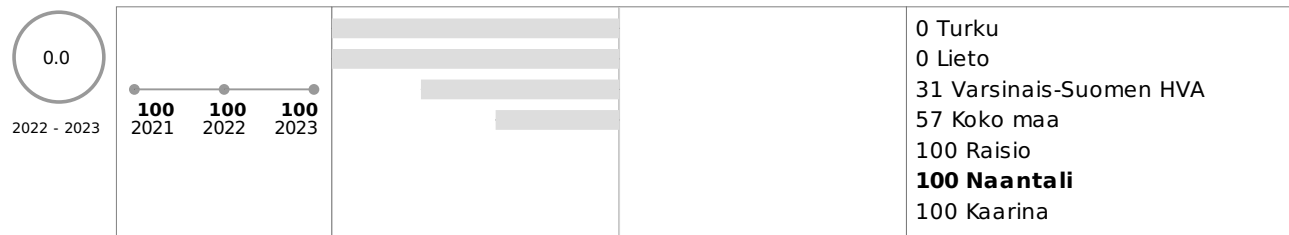
Toimeentulotukea saaneet 25 - 64-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä

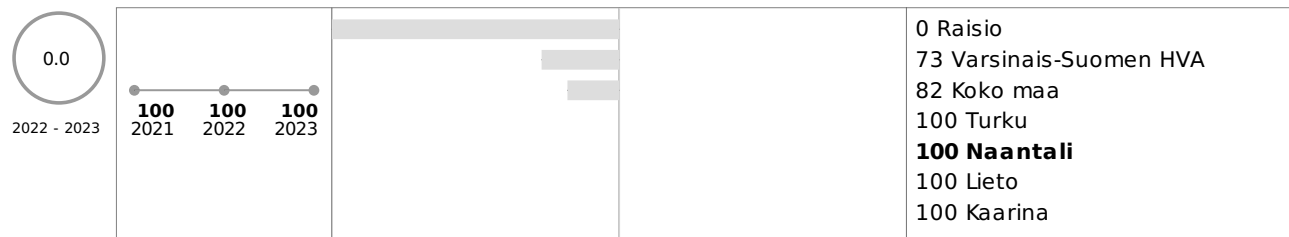
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet lapsiperheet, % lapsiperheistä

Kunnan tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa arvioidaan valtuustokausittain kunnan hyvinvointi- ja terveystavoitteiden toteutuminen

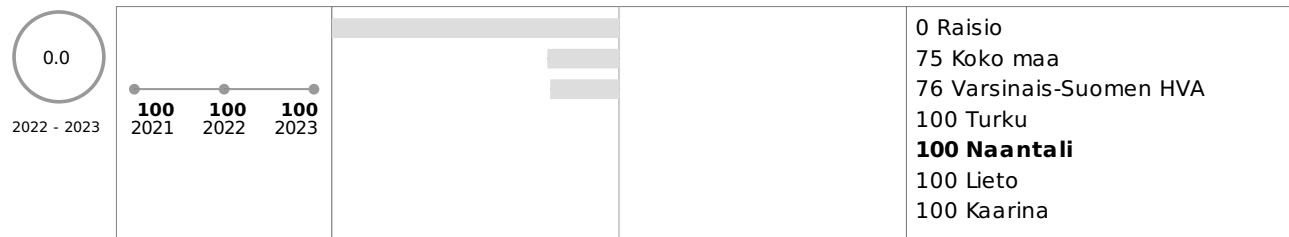
Kunnan talousarviossa ja taloussuunnitelmassa määritellään talousarviovuodelle mittarit, joilla seurataan väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteiden toteutumista

Kunnassa toimii erikseen nimetty asiantuntija, suunnittelija tai vastaava, joka koordinoi hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä

Valtuustolle raportoidaan vuosittain väestön elintavoista ja niissä tapahtuneista muutoksista

LAPSET, VARHAISNUORET JA LAPSIPERHEET

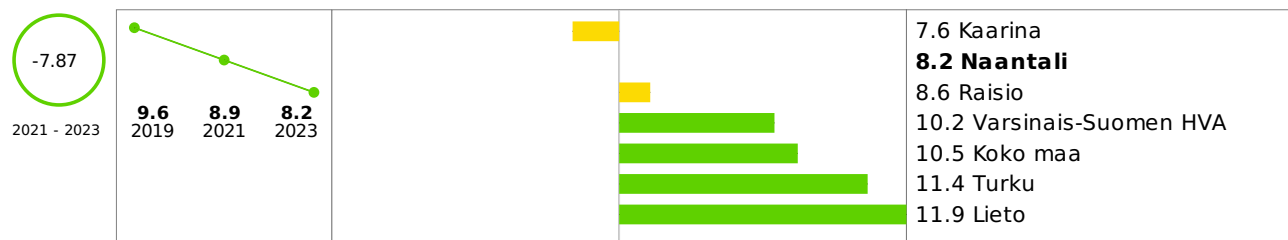
Hyvinvointi

Elintavat, elämänlaatu ja osallisuus

Kokee terveydentilansa keskimertaiseksi tai huonoksi, % 8. ja 9. luokan oppilaista

Ei yhtään läheistä ystävää, % 8. ja 9. luokan oppilaista

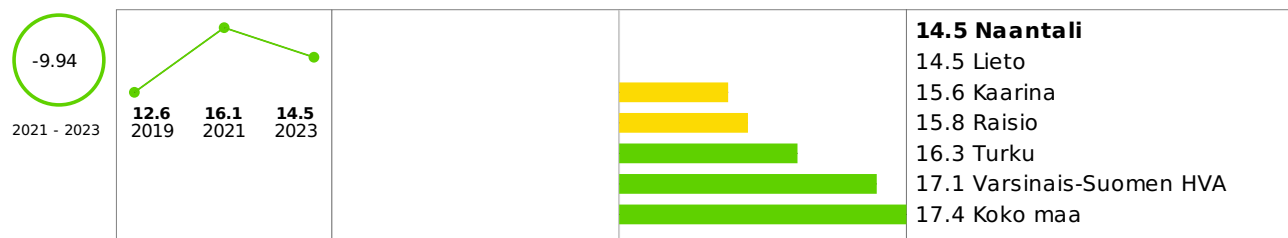
Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus, % 8. ja 9. luokan oppilaista

Keskusteluvaikeuksia vanhempien kanssa, % 8. ja 9. luokan oppilaista

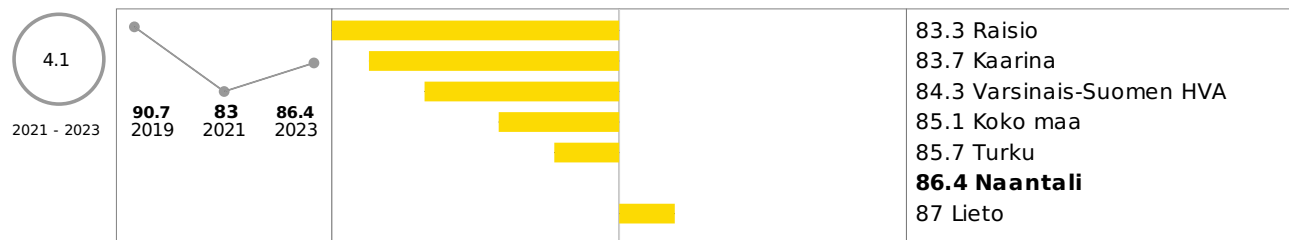
Ylipaino, % 8. ja 9. luokan oppilaista

Vähintään kaksi viikkoa kestänyt masennusoireilu, % 8. ja 9. luokan oppilaista (2017-)

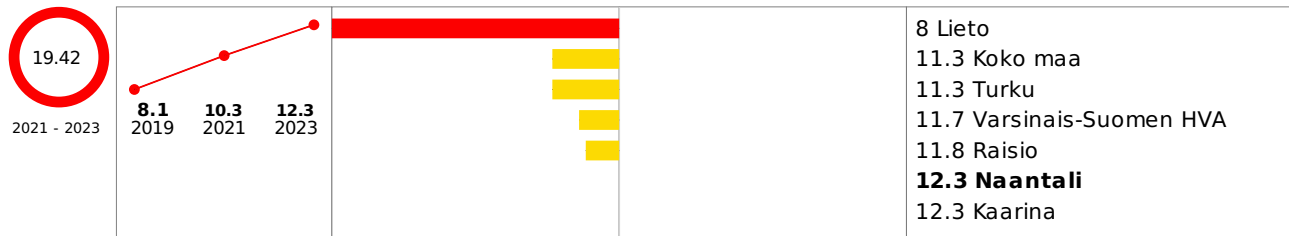
Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä, % 4. ja 5. luokan oppilaista (2017-)

Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä, % 8. ja 9. luokan oppilaista (2017-)

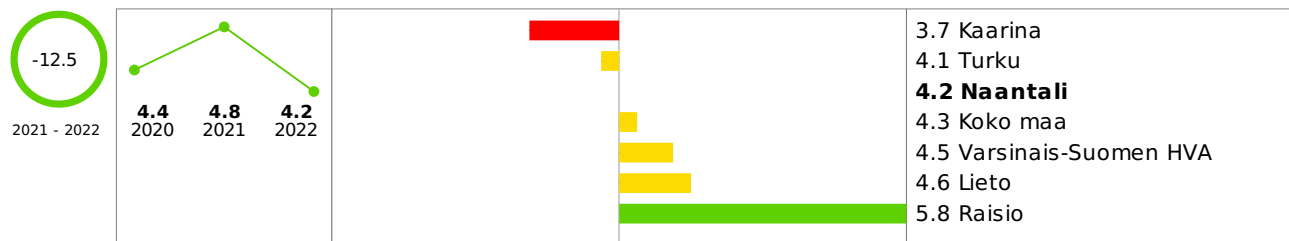
Kokee terveydentilansa keskinertaiseksi tai huonoksi, % 4. ja 5. luokan oppilaista (2017-)

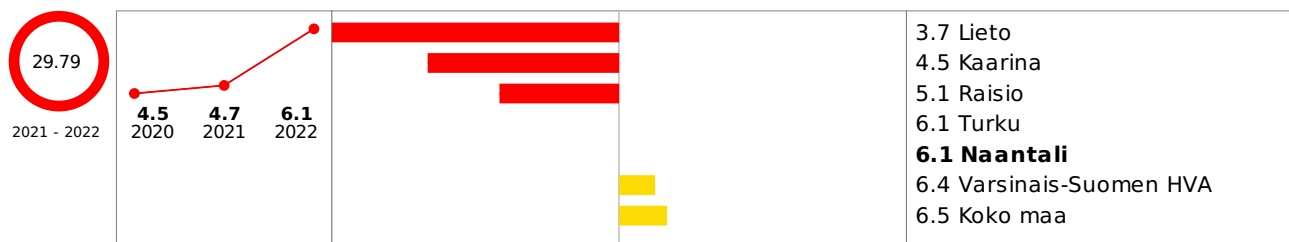
Keskusteluvaikeuksia vanhempien kanssa, % 4. ja 5. luokan oppilaista (2017-)

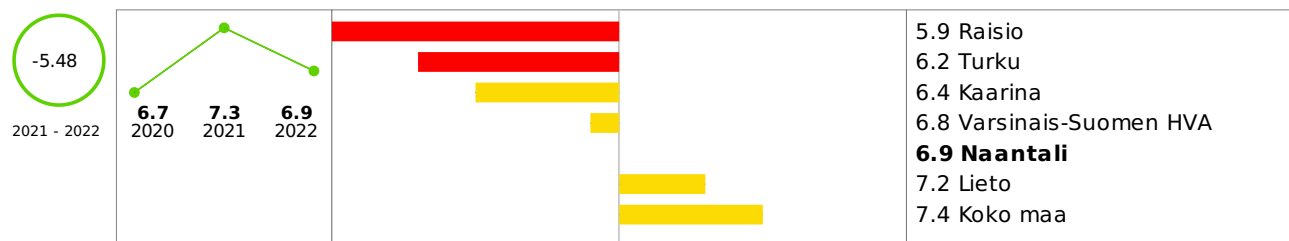
Lihavuuden yleisyys (%) 2 - 6-vuotiailla

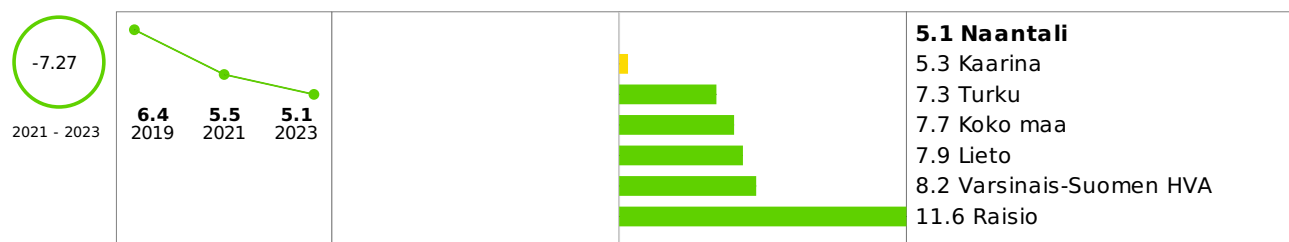
Lihavuuden yleisyys (%) 7 - 12-vuotiailla

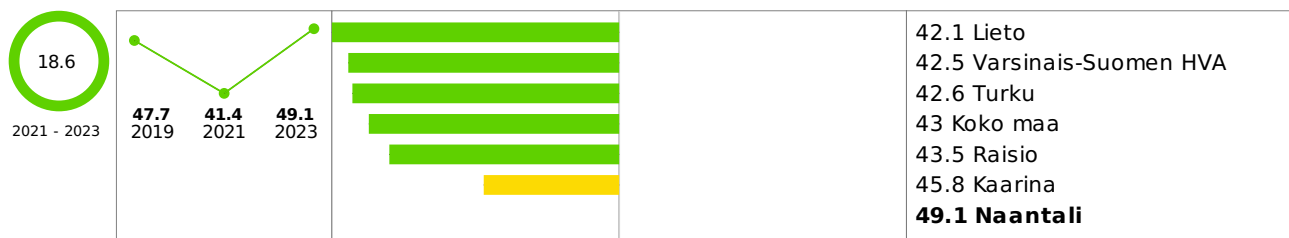
Lihavuuden yleisyys (%) 13 - 16-vuotiailla

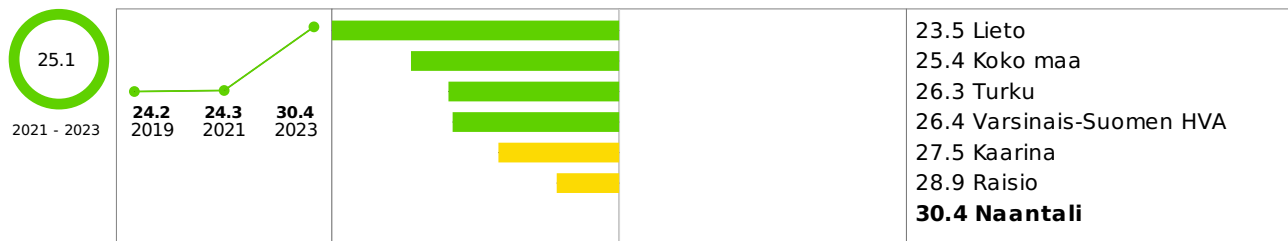
Huolta herättävää päihteiden tai tupakka- ja nikotiinituotteiden käyttöä tai rahapelaamista, % 8. ja 9. luokan oppilaista (2017-)

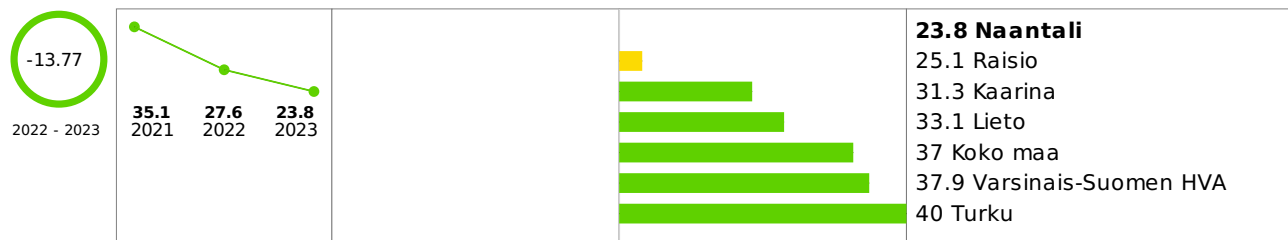
Vähintään tunnin päivässä liikkuvat, % 4. ja 5. luokan oppilaista (2017-)

Vähintään tunnin päivässä liikkuvat, % 8. ja 9. luokan oppilaista (2017-)

Lasten ja nuorten fyysinen toimintakyky (MOVE!-mittaus), % 5. luokan oppilaista, joilla heikko fyysinen toimintakyky

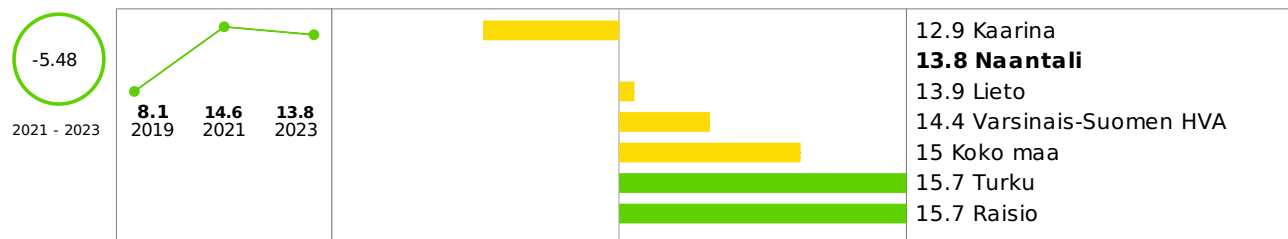
Lasten ja nuorten fyysinen toimintakyky (MOVE!-mittaus), % 8. luokan oppilaista, joilla heikko fyysinen toimintakyky

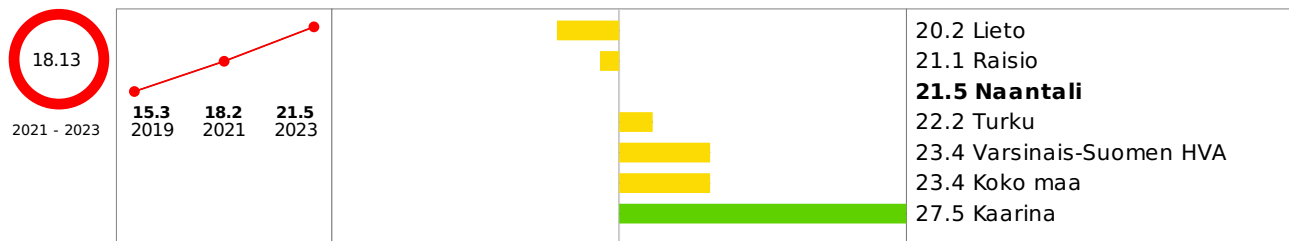
Tuntee itsensä usein yksinäiseksi, % 4. ja 5. luokan oppilaista (2017-)

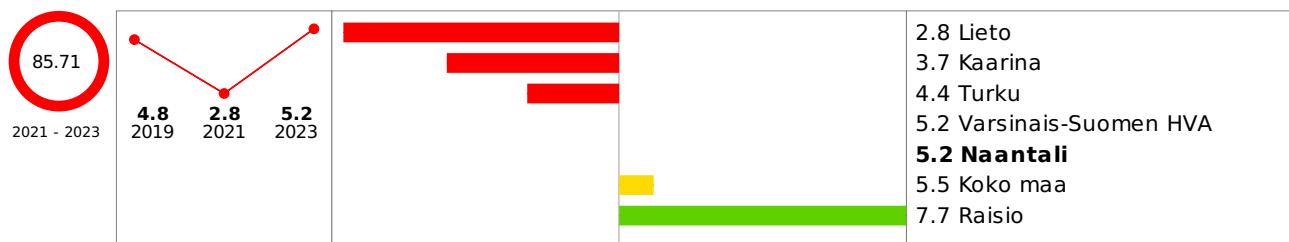
Tuntee itsensä yksinäiseksi, % 8. ja 9. luokan oppilaista (2017-)

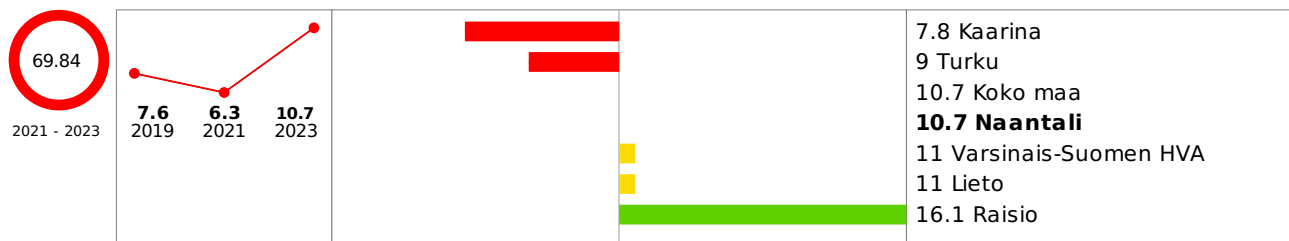
Mielialaan liittyviä ongelmia kahden viime viikon aikana, % 4. ja 5. luokan oppilaista (2017-)

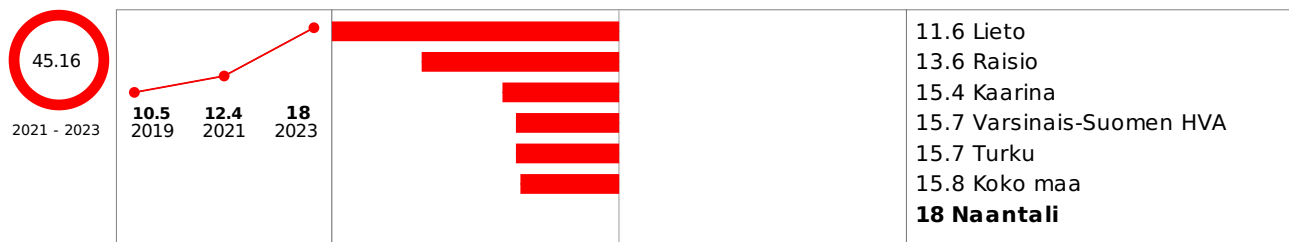
Käyttänyt jotain tupakkatuotetta tai sähkösavuketta vähintään kerran, % 4. ja 5. luokan oppilaista (2017-)

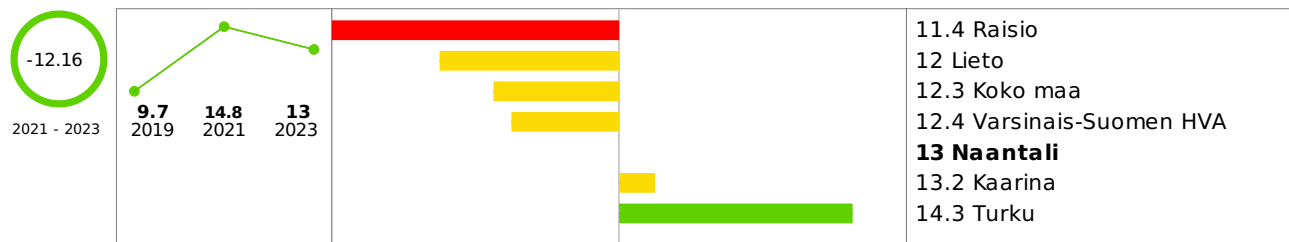
Käyttää päivittäin jotain tupakkatuotetta tai sähkösavuketta, % 8. ja 9. luokan oppilaista (2017-)

Kokenut vanhempien tai muiden huoltajien aikuisten fyysistä väkivaltaa vuoden aikana, % 4. ja 5. luokan oppilaista (2019-)

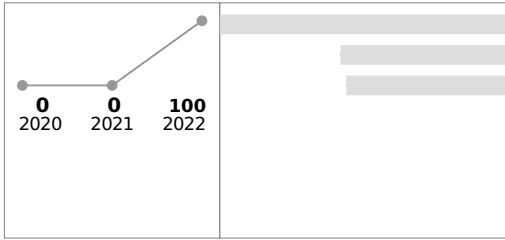
Kokenut vanhempien tai muiden huoltajien aikuisten fyysistä väkivaltaa vuoden aikana, % 8. ja 9. luokan oppilaista (2019-)

Lasten ja nuorten liikunta-aktiivisuutta raportoidaan vuosittain kunnan hyvinvointikertomuksessa tai vastaavassa kertomuksessa

2021 - 2022

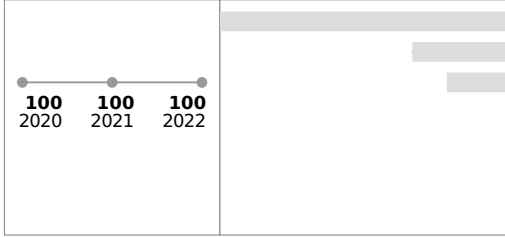

- 0 Lieto
- 42 Varsinais-Suomen HVA
- 44 Koko maa
- 100 Turku
- 100 Raisio
- 100 Naantali**
- 100 Kaarina

Kunnassa järjestetään kohdennettuja liikkumisryhmiä liikuntaseuratoiminnan ulkopuolella oleville lapsille ja nuorille

2021 - 2022

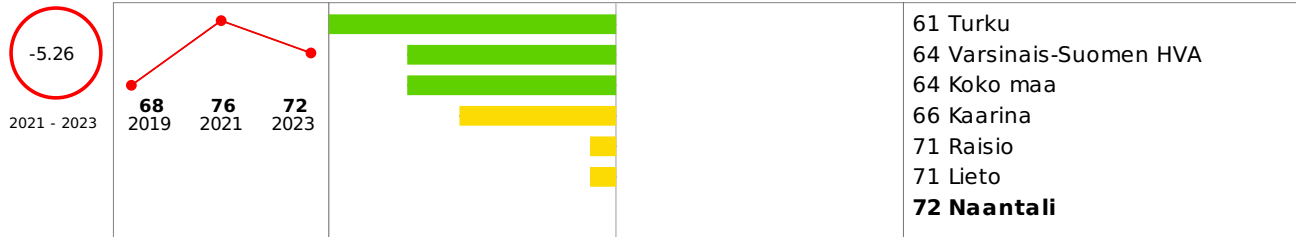

- 0 Kaarina
- 67 Varsinais-Suomen HVA
- 79 Koko maa
- 100 Turku
- 100 Raisio
- 100 Naantali**
- 100 Lieto

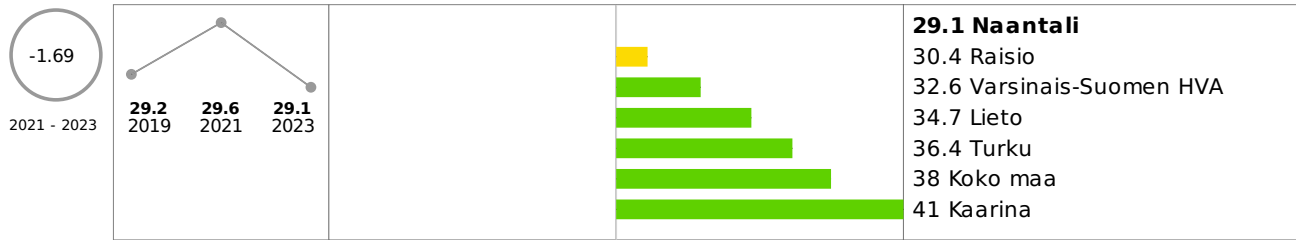
Kunnan palvelut

Koulu

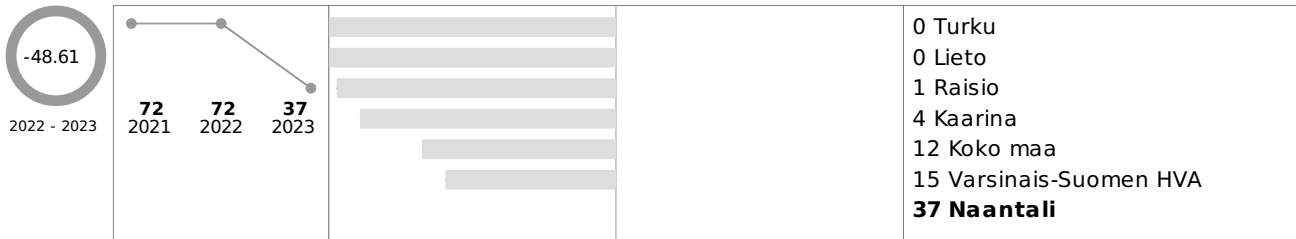
Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen peruskouluissa - TEA, pistemäärä

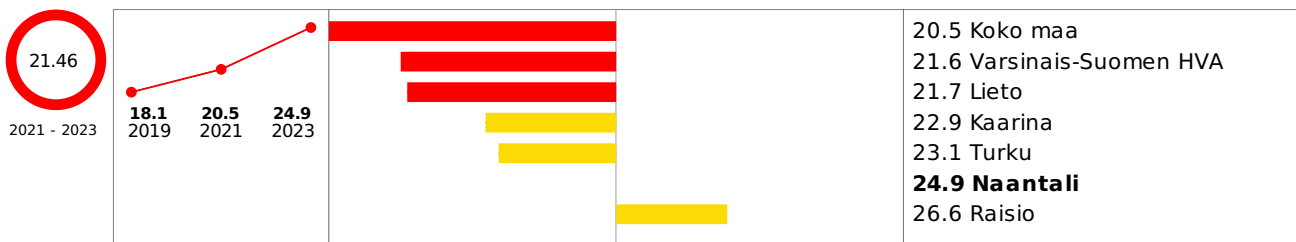
Ei syö koululounasta päivittäin, % 8. ja 9. luokan oppilaista

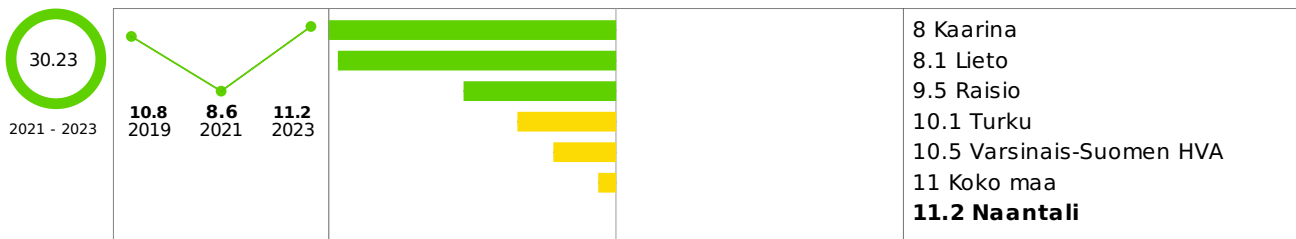
Koulussa noudatetaan Valtion ravitsemusneuvottelukunnan kouluruokailusuositusta koululounaan ja välipalojen järjestämisessä

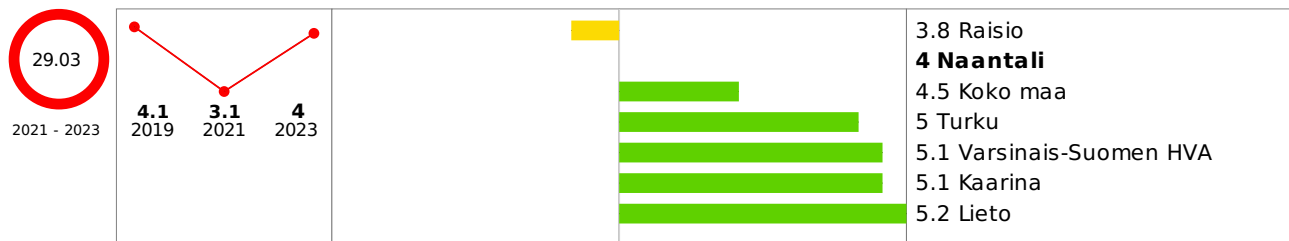
Koulu-uupumus, % 8. ja 9. luokan oppilaista

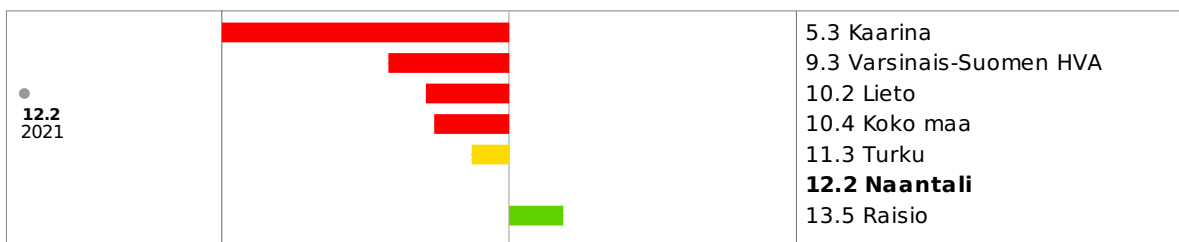
Hyvät vaikutusmahdollisuudet koulussa, % 8. ja 9. luokan oppilaista (2017-)

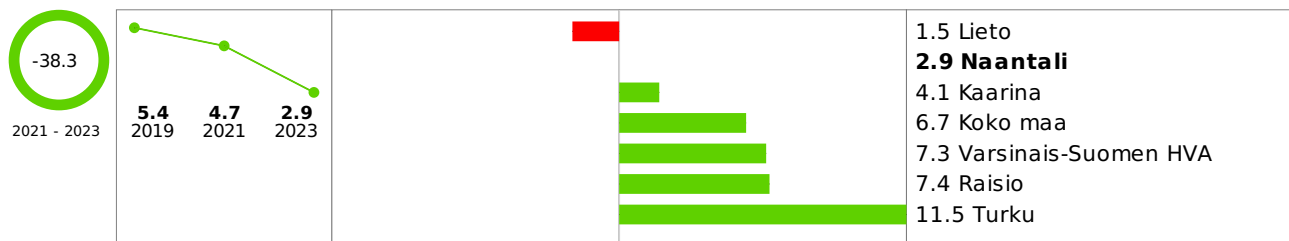
Ei koe olevansa tärkeä osa koulu- eikä luokkayhteisöä, % 4. ja 5. luokan oppilaista (2017-)

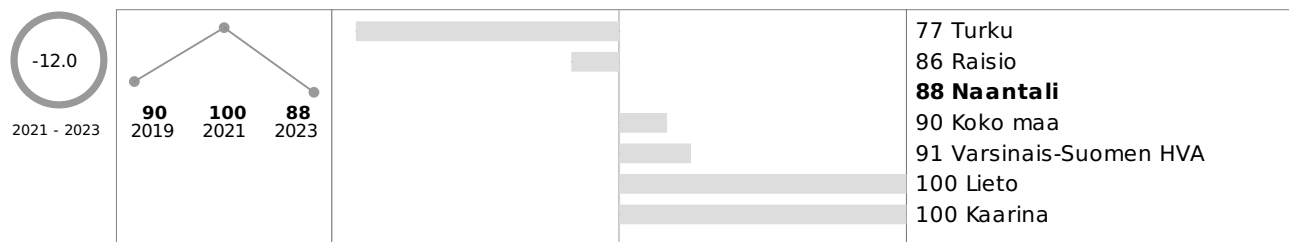
Ei ole päässyt koulukuraattorille yrittämisestä huolimatta lukuvuoden aikana, % 8. ja 9. luokan oppilaista (2017-)

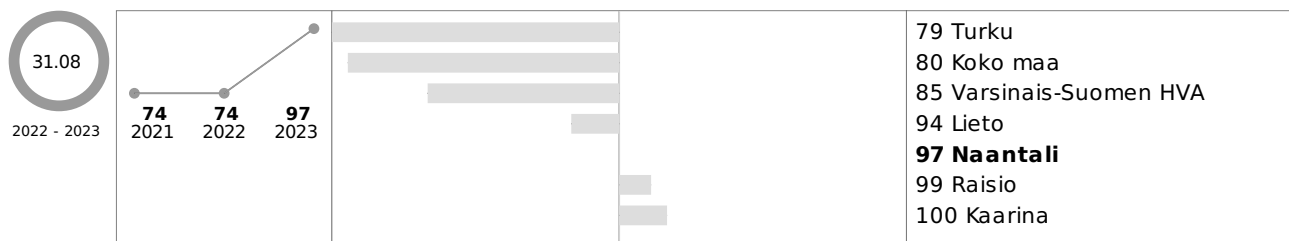
Ei ole päässyt kouluterveydenhoitajalle yrittämisestä huolimatta lukuvuoden aikana, % 8. ja 9. luokan oppilaista (2017-)

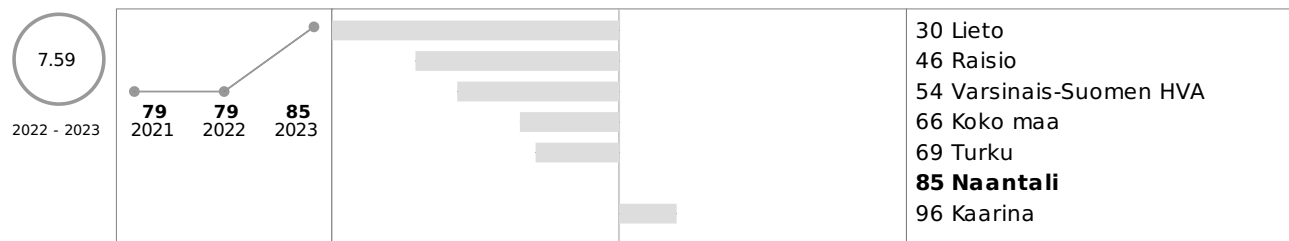
Kouluympäristön terveellisyys ja turvallisuus ja koulu yhteisön hyvinvoinnin edistämisen tarkastus tehdään peruskoulussa kolmen vuoden välein, % kunnan kouluista

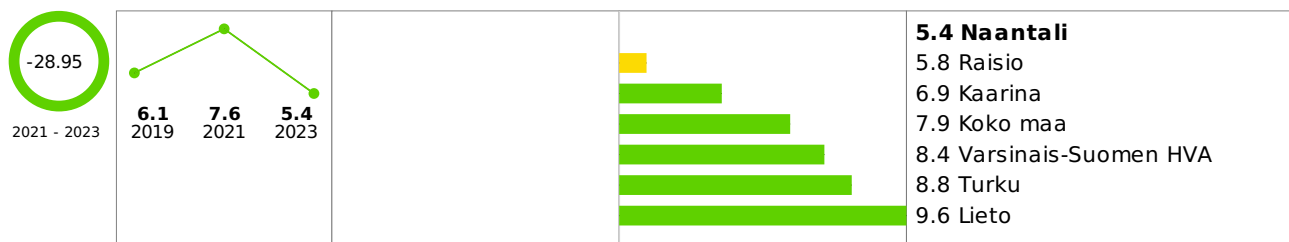
Oppilaiden poissaolojen kokonaismäärää seurataan koko koulussa

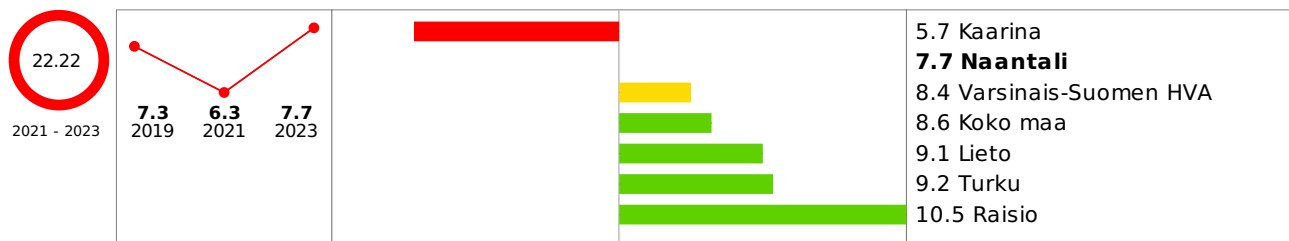
Koulussa on pitkät liikuntavälitunnit

Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa, % 8. ja 9. luokan oppilaista

Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa, % 4. ja 5. luokan oppilaista (2017-)

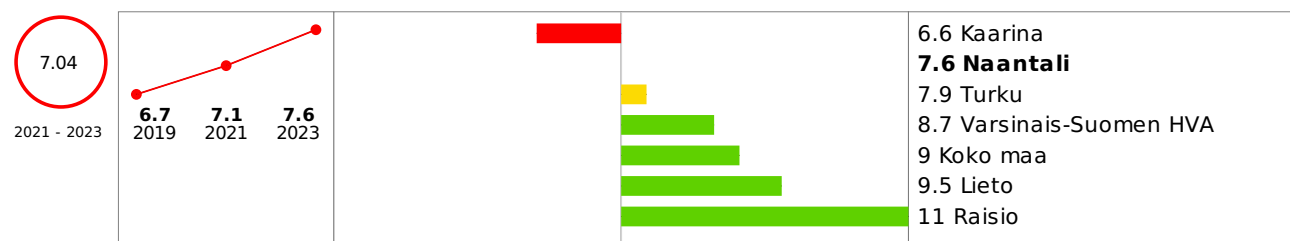

NUORET JA NUORET AIKUISET

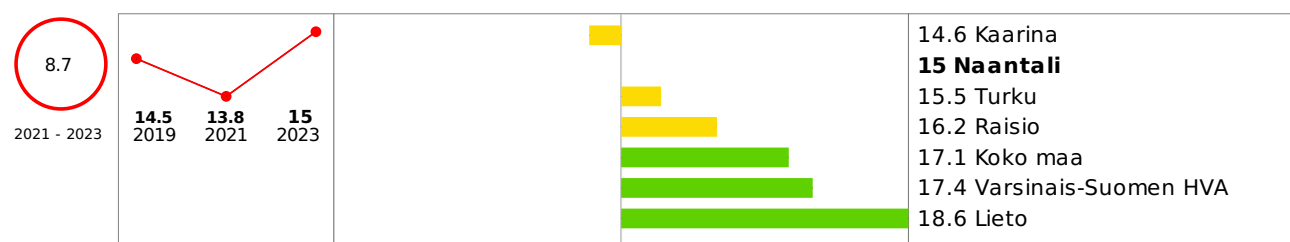
Hyvinvointi

Elintavat, elämänlaatu ja osallisuus

Ei yhtään läheistä ystävää, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

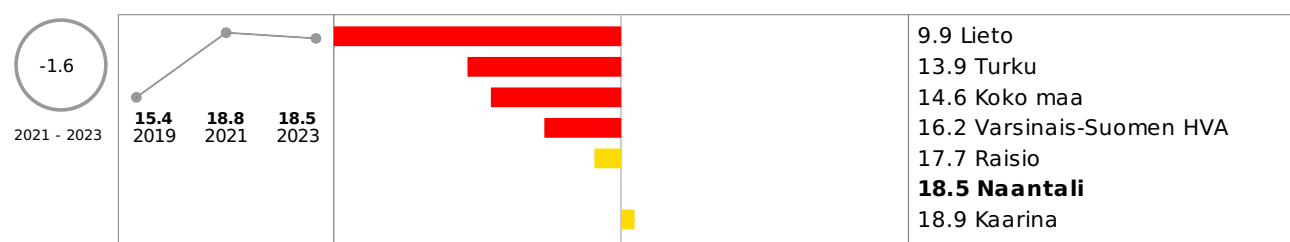
Ylipaino, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

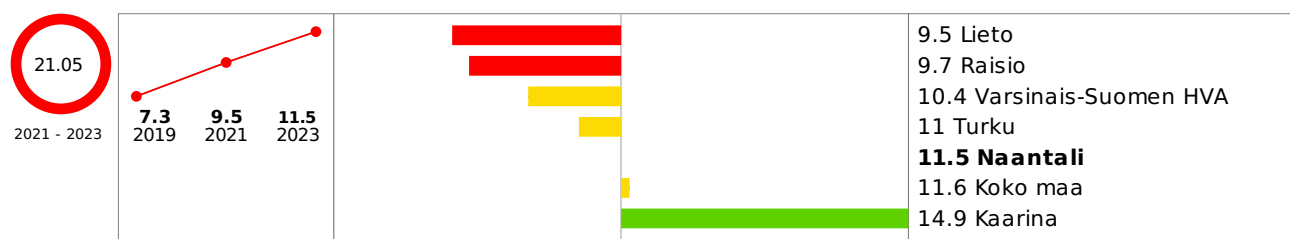
Kokee terveydentilansa kesinkertaiseksi tai huonoksi, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

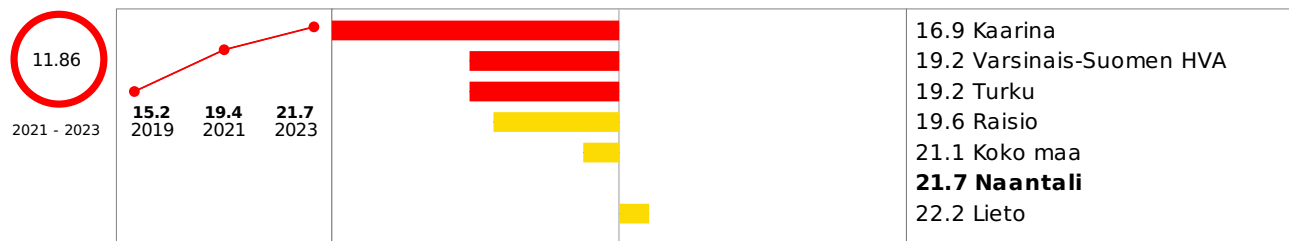
Tosi humalassa vähintään kerran kuukaudessa, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

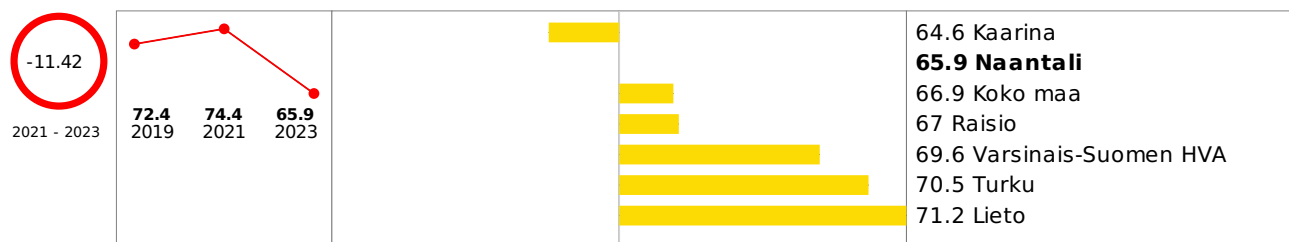
Kokeillut laittomia huumeita ainakin kerran, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

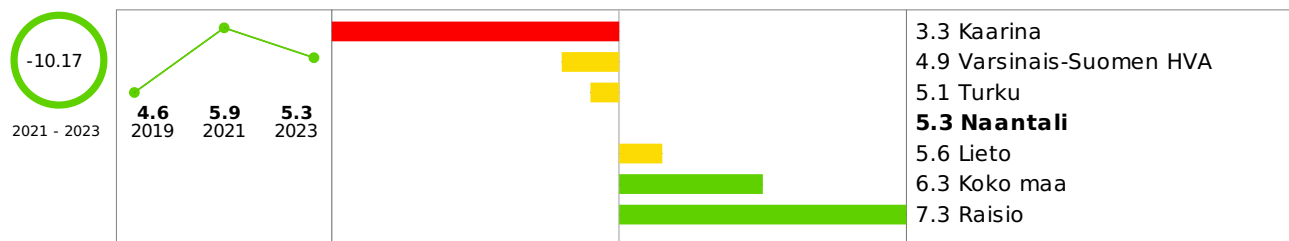
Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

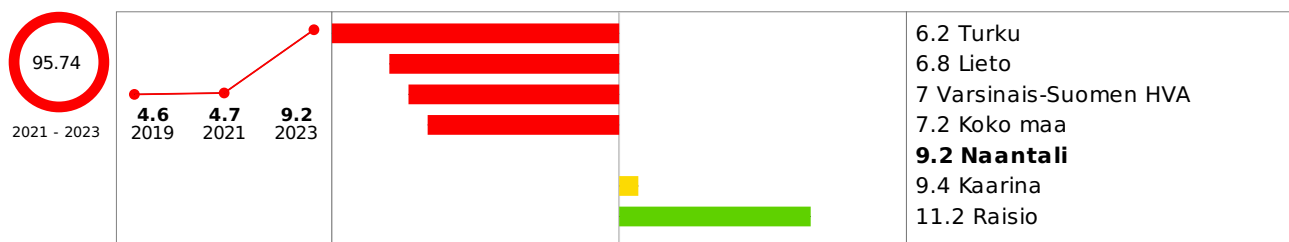
Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2017-)

Keskusteluvaikeuksia vanhempien kanssa, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

Huolta herättävää päihteiden tai tupakka- ja nikotiinituotteiden käyttöä tai rahapelaamista, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2017-)

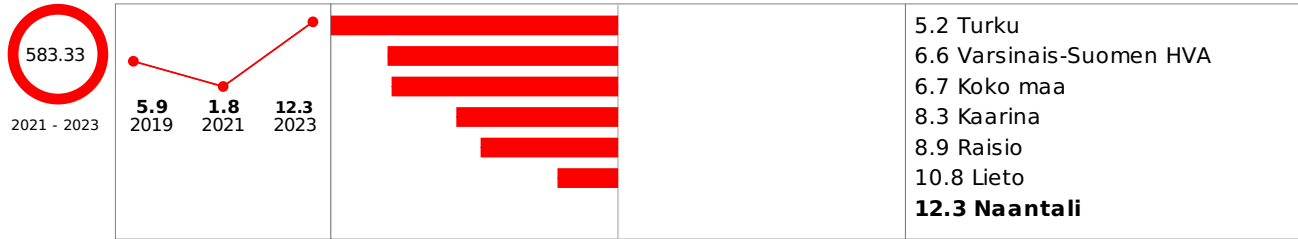
Vähintään tunnin päivässä liikkuvat, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2017-)

Tuntee itsensä yksinäiseksi, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2017-)

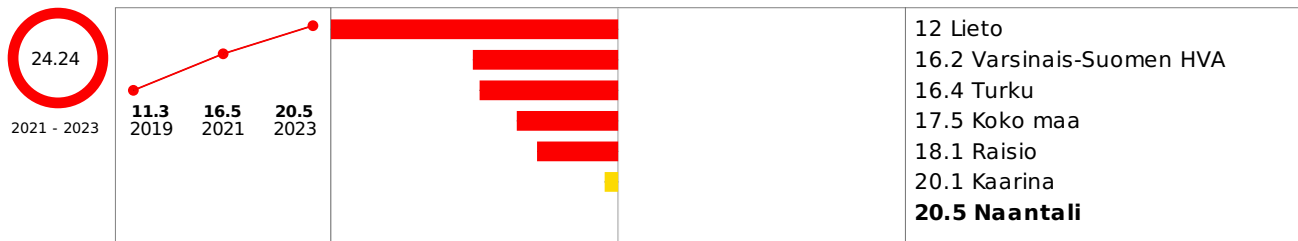

Käyttää päivittäin jotain tupakkatuotetta tai sähkösavuketta, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2017-)

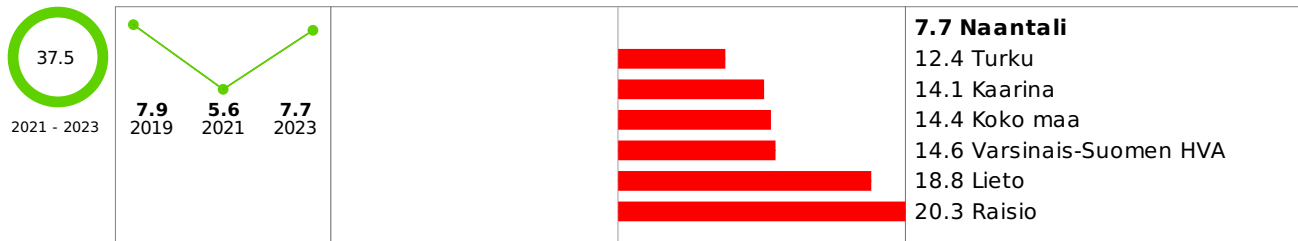

Opiskelu, työ ja toimeentulo

Koulu-uupumus, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

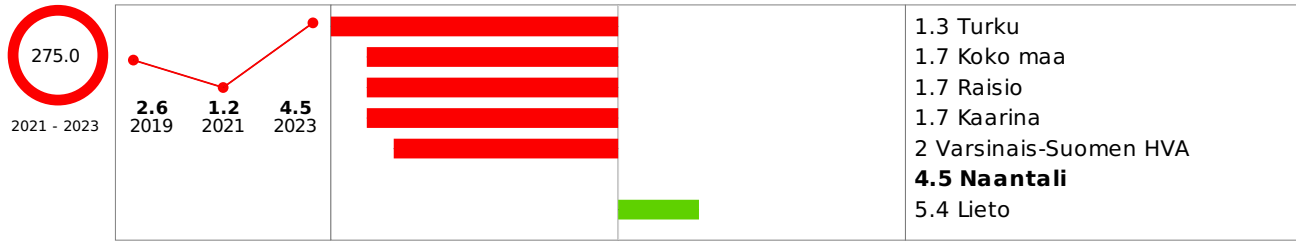
Hyvät vaikutusmahdollisuudet koulussa, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2017-)

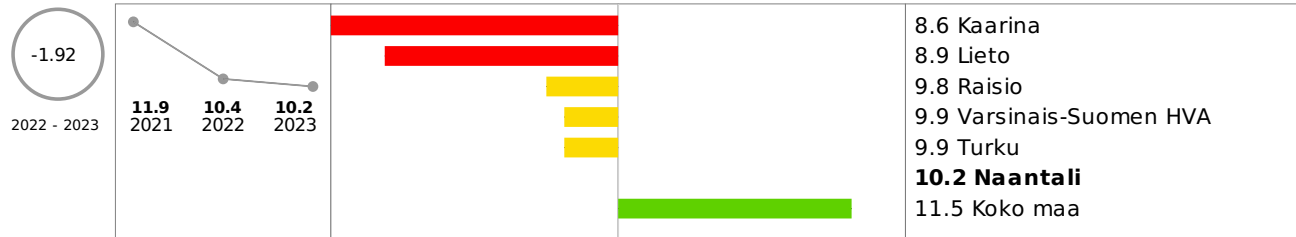
Ei ole päässyt kouluterveydenhoitajalle yrittämisestä huolimatta lukuvuoden aikana, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2017-)

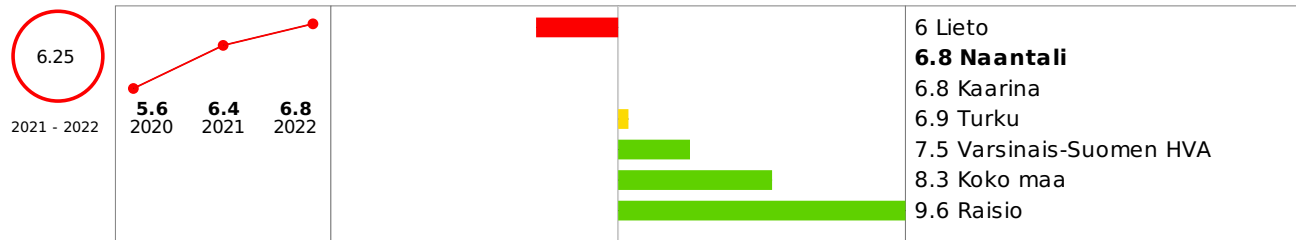
Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

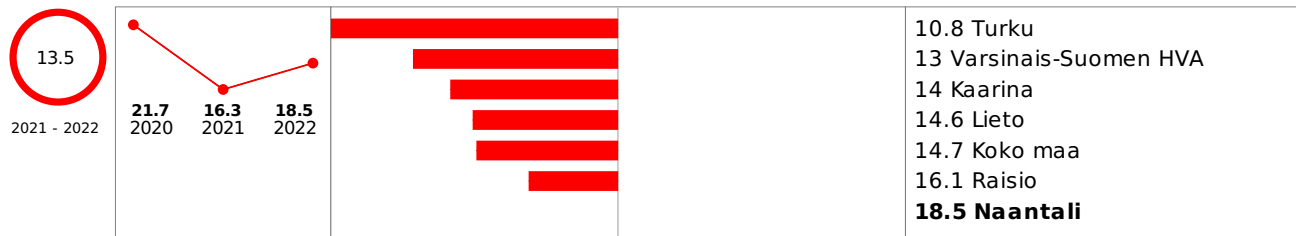
Nuorisotyöttömät, % 18 - 24-vuotiaasta työvoimasta

Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17 - 24-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä

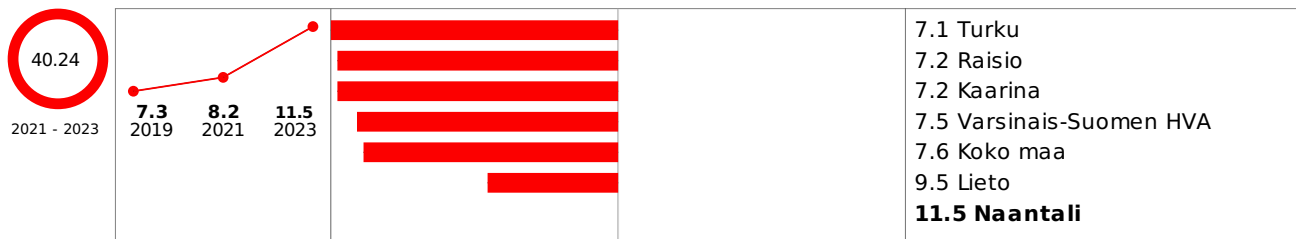

Syrjäytymisriskissä (ei työssä, ei opiskele, ei ole varusmiespalvelussa) olevat 18 - 24-vuotiaat, % vastaavanikäisistä

Turvallisuus, asuminen ja ympäristö

Kokenut vanhempien tai muiden huoltajien aikuisten fyysistä väkivaltaa vuoden aikana, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2019-)

TYÖIKÄISET

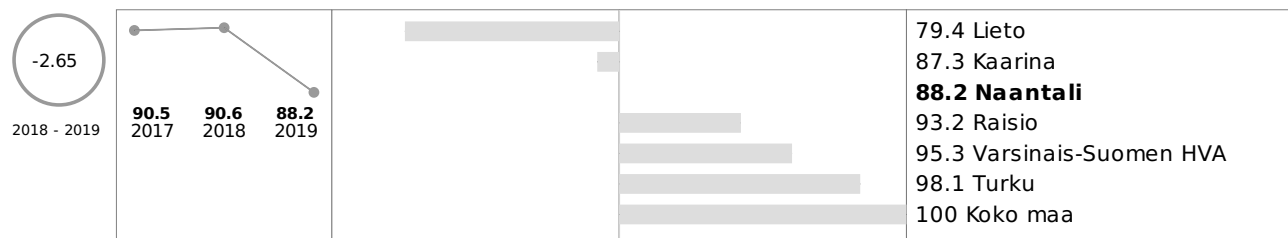
Hyvinvointi

Elintavat, elämänlaatu ja osallisuus

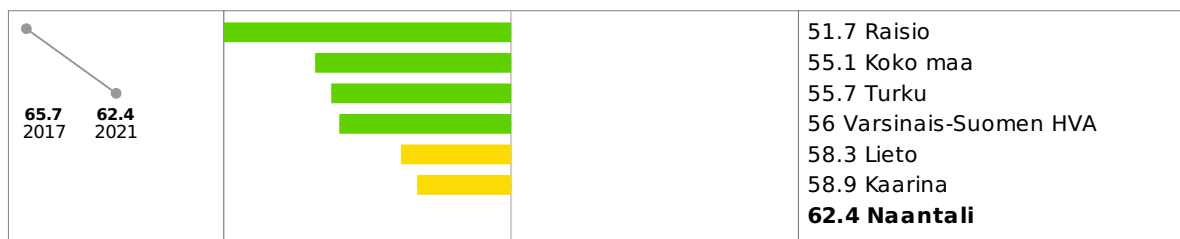
Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25 - 64-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä

THL:n sairastavuusindeksi, ikävakioitu

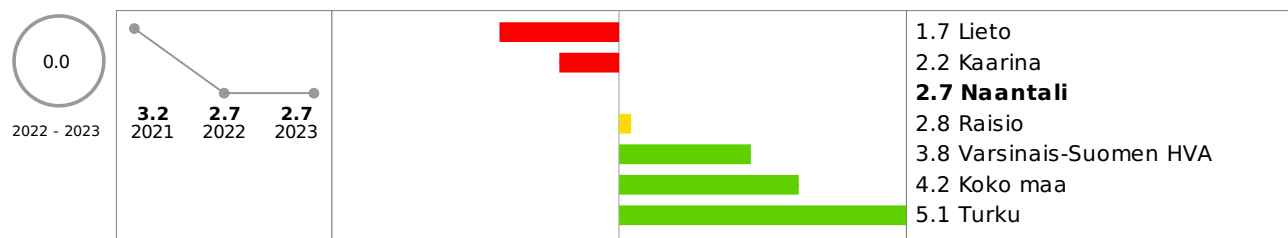

Äänestysaktiivisuus kuntavaaleissa, %

Opiskelu, työ ja toimeentulo

Vaikeasti työllistyvät (rakennetyöttömyys), % 15 - 64-vuotiaista

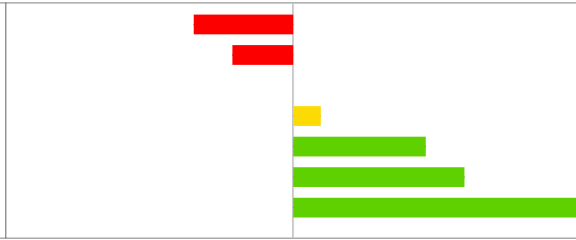
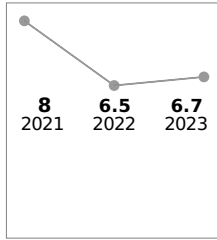
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25 - 64-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä

Työttömät, % työvoimasta

2022 - 2023

4.9 Lieto
 5.6 Kaarina
6.7 Naantali
 7.2 Raisio
 9.1 Varsinais-Suomen HVA
 9.8 Koko maa
 11.9 Turku

IKÄIHMISET

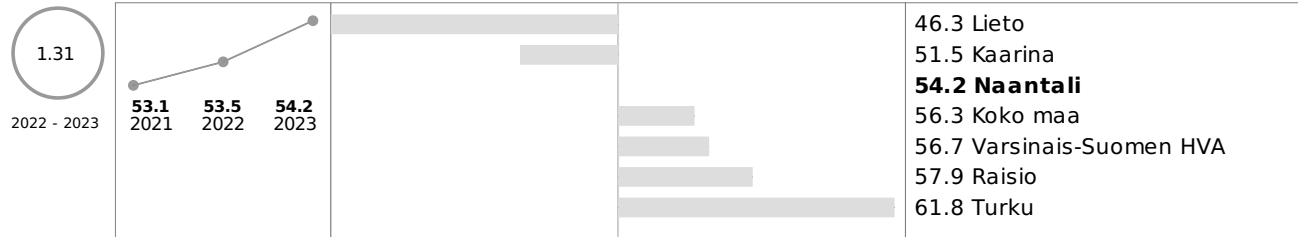
Hyvinvointi

Turvallisuus, asuminen ja ympäristö

Kotona asuvat 75 vuotta täyttäneet, % vastaavanikäisestä väestöstä

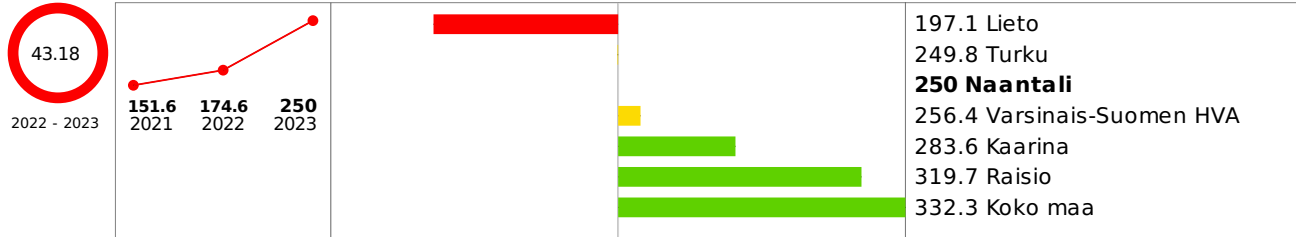
75 vuotta täyttäneiden yhden hengen asuntokunnat, % vastaavanikäisten asuntokunnista

Kunnan palvelut

Sosiaali- ja terveydenhuolto

Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajaksot 65 vuotta täyttäneillä / 10 000 vastaavanikäistä

KAIKKI IKÄRYHMÄT

Hyvinvointi

Elintavat, elämänlaatu ja osallisuus

Liikunnan edistämisestä vastaavat viranhaltijat osallistuvat toimielinten vaikutusten ennakoarviointiin

Kunta kutsuu säännöllisesti koolle liikuntaseurojen ja yhdistysten yhteiskokouksen

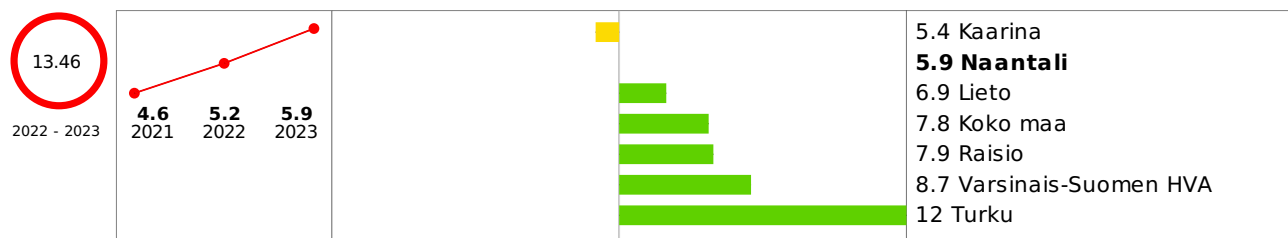

Kunnassa toimii liikunnan edistämistä käsittelevä poikkihallinnollinen työryhmä

Turvallisuus, asuminen ja ympäristö

Poliisin tietoon tulleet henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset / 1 000 asukasta

Asunnottomat yksin asuvat / 1 000 asukasta (-2017)

Kunnan palvelut

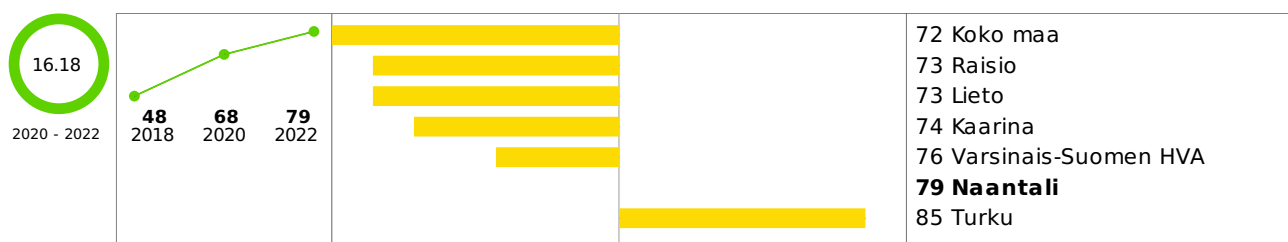
Sosiaali- ja terveydenhuolto

Koti- ja vapaa-ajan tapaturmiin liittyvät hoitajaksot / 10 000 asukasta

Vapaa-aika

Liikunnan edistäminen kunnissa - TEA, pistemäärä

Kulttuurin edistäminen kunnissa TEA, pistemäärä

